

BOA NOVA

Manolo Regal/Victorino Pérez

Deus hoxe

O Deus que había onte tamén o hai hoxe"; deste xeitoazona moita xente sinxela cando ve que se pretende cambiar cousas sobre a maneira de entender a Deus e de practicala relixión. ¡Cantas veces non oímos esta frase nestes últimos tempos de cambios, ás veces bos e acertados, ás veces non tanto!

E con esta afirmación dise por unha parte unha grande e boa verdade: Deus era onte, é hoxe e será mañá o mesmo; nada de canto el é e representa poderá cambiar. Nada fará vira-lo seu amor apaixonado e gratis á xente, nada fará vira-la súa paixón polo que é xusto, nada fará vira-la inclinación tenra e teimosa polo pobre e marxinado.

Pero coa frase de que "o Deus que había onte tamén o hai hoxe" pódese estar defendendo algo que non é bo; e poden ser estas dúas cousas: ou ben negarnos a cambios necesarios que hai que facer, por exemplo, na forma de celebra-la Misa, ou na maneira de poñer-lo catecismo; ou ben -e isto si

Encrucillada

Revista galega de pensamento cristián

A PRESENCIA DE DEUS
NO MUNDO ACTUAL

V ASSEMBLEA DE SUSCRITORES E AMIGOS

que xa é máis serio- negarnos a admitir que Deus, co seu apego ó amor e á xustiza entre a xente, ten que confrontarnos en cada época cunhas circunstancias ben diferentes, onde poderemos e deberemos aclarar nós o seu nome e a súa realidade.

Todos témo-la tentación de facer de Deus unha cousa parada, morta. E Deus é activo e vivo. Non se deixa apreixar por ninguén, nin por ningunha época. Por iso está moi ben que cada persoa, cada xeración de xente se pregunte honradamente cales son os sinais que Deus nos ofrece hoxe para que hoxe o descubramos no anaquino de gracia e verdade que poderemos vivir, acoller, transmitir. Deus sempre o mesmo e sempre diferente; sempre vello e sempre novidoso.

Algo disto é o que este ano pretende face-la xente de "Encrucillada" ó adica-la súa asemblea anual precisamente ó tema de "Deus é un, o mesmo sempre, pero a inmensidade do seu amor é da súa verdade deixaranse ver en galicia nestes nosos tempos dun xeito especial, que só os ollos limpos poderán contemplar.

PALABRAS DE IGREXA

Deus presente nos signos dos tempos

Debemos le-la Biblia e escoita-los seus relatos para obte-las claves; pero, se queremos oí-las últimas noticias sobre Deus e Xesucristo, debemos le-los signos dos nosos tempos.

O proceso que denominamos "interpreta-los signos dos tempos" é o proceso de descubri-la significación relixiosa dos acontecementos públicos, cousa que significa discernilos, diferencialos, e interpretalos relacionándoos con Deus.

Fálase moito da necesidade de interpreta-los signos do noso tempo, pero, na práctica, poucas veces se fai dun xeito riguroso, consciente e sistemático. As veces fano os predicadores nos seus sermóns, pero rara vez aparece nos escritos e investigacións dos teólogos. De feito, a interpretación dos signos dos tempos estase facendo hoxe con maior afán ca nunca, pero estase facendo dun xeito non-relixioso e por analistas políticos. En xeral, Deus e as tradicións sobre Deus non están sendo empregados para ilumina-lo significado dos acontecementos públicos do noso tempo e determinar o que nós deberíamos estar facendo ó respecto. E, cando se fai, moi frecuentemente faise mal, de xeito non profético, tímidamente, ou dunha maneira que só pode calificarse de supersticiosa".

(A. Nolan, Dios en Sudáfrica, Sal Terrae, 1989, 35.37).

REMOENDO O EVANXEO

Render na vida

(18 de Nov. Dom. 33 do Tempo Ord.: Mat. 25, 14-30).

Uns máis e outros menos, pero todos temos unha certa cantidade de talentos ou cualidades ¿Que facemos con eles?. Cómpre:

— Poñelos en funcionamento, espabilando os medos e as preguizas que nos atan.

— Poñer os nosos talentos ó servizo de todos.

— Ter en conta que somos responsables ante Deus do que él puxo nas nosas máns, e responsables tamén ante os homes, nosos irmáns.

A hora da verdade

(25 de Novembro. Cristo Rei: Mat. 25, 31-46).

Os cristiáns cremos que ó remate vanse clarificar ás cousas:

— Encontrarémonos co Señor na nosa historia persoal. Un Deus que se fai pastor.

— Somentemente o que se fai por amor val a pena. Todo o demais é esforzo perdido.

— A persoa éo máis importante, pois é a imaxe de Deus; e o servizo á persoa é o mellor culto que podemos ofrecer ó Señor.

De non ter isto en conta podémonos levar un bó chasco ó remate...

Nº 351 (Nov. 1990)

REMOENDO O EVANXEO

"Ti é-lo noso Pai"

(2 de Decembro, 1 Dom. de Advento, Is. 63, 16-17, 64, 3-8)

Esta é a mais lemosa confesión de fe do Antigo Testamento sen dúbida: "Ti é-lo noso Pai". Nin o Deus das batallas nin o Deus escondido e terrible nin moito menos o de "algo hai". É o pai sinxelo e perto, definido dende o corazón. Por iso di de seguida o profeta: "Nos somo-lo teu pobo".

El é o Pai que acolle, conduce e perdoo; o Pai que libera, o que ten paixón pola xustiza: "¡Arse rachase-lo ceo e baixases! Coa túa presenza rebulirán os montes". Non é un berro nã-xico, para que Deus nos saque as castañas do lume, senón o berro esperanzado do crente que confía en que o Deus da xustiza camiñe á súa beira, como esperanza activa do seu compromiso. Esta é a mensaxe de cada Advento.

"Preparedo o camiño do Señor"

(9 de Decembro, 2 Dom. de Advento, Mc. 1, 1-8)

Non se trata de cambiar a Deus, senón de cambiar nos. De preparar o camiño para acolle-la Boa Nova. De dispoñermos para nos deixar transformar pola Boa Nova de Xesús. Xoan síntese só o mensaxeiro que vai diante do verdadeiro portador da Palabra de Deus, de quen e el mesmo Palabra de Deus.

Necesitamos profetas que acendan a nosa esperanza; que nos abran a comunicación cun Pai do que aínda estamos moi orfos. Orfos de comunicación, aillados na nosa catividade soída egoísta.

Xoan anuncia a esperanza de que Deus está perto, moi perto daquel que queira acollelo, que lle prepare o camiño e lle abra a porta.

Nº 353

REMOENDO O EVANXEO

"Xose, Maria e Xesús... voltaron para Galilea e encamináronse a aldea de Nazaret"

(30 de Decembro, Dom. da Sagrada Familia, Lc. 2, 22-40)

Nazaret... a familia. O Nadal está necesariamente vencellado a unha familia. Xesús nace no seo dunha familia, nela medra, aprende, comeza a relacionarse co mundo... nela pasa a medrando parte da súa vida. Nela aprende o que é o amor, nela aprende a amar.

A familia é o noso nino natural, o que nos marca para sempre. Din os psicólogos, que é o que non aprende de neno o que é o amor, ser querido no seo dunha familia, costaralle moito amar, non foi aniado. A familia constrúese no amor. O malo é que esta, coma tódalas palabras grandes está desvirtuada e adulterada.

Amor é, don gratuíto, que non crea dependencia; coidado, responsabilidade mutua, pero tamén respecto e liberdade; non é absorbente nin paternalista, a familia non é un "correccional".

"Puxéronse en camiño. E velai que a estrela que viran saír no Oriente foinos guiando ata se deter enriba de onde estaba o Neno... Postráronse e renderílle homenaxe"

(6 de Xaneiro, Epifanía, Mat. 2, 1-12)

Epifanía, a manifestación de Deus a tódolos pobos, representados neses simpáticos personaxes que chegan de lonxe cargados de amor e respecto. Os "Magos", que vemos sempre demasiado coma obxecto de consumo, cargados con tantas cousas, cando tanto podemos aprender da súa fe!

— A súa capacidade para ve-la estrela, para ollar-lo que Deus quere dicir na historia de cada día.

— A súa dispoñibilidade para deixalo todo e pórse en camiño.

— A súa xenerosidade para ofrecerlle ó Neno o mellor que teñen, saben compartir.

— A constancia no seguimento, a pesares das dificultades.

— A paciencia na noite.

— A humildade: pois Deus sempre e sorprende buscaban un

Nº 352

REMOENDO O EVANXEO

"O Espírito do Señor unxiúme para levarlle a Boa Nova ós pobres... para proclamar de parte do Señor o ano da gracia e do perdón... ¡Sinto unha gran alegría na presenza do Señor!"

(16 de Decembro, 3 Dom. de Advento, Is. 61, 1-2a, 10-11)

As palabras de Isaias foron as palabras programáticas de Xesús desde o comezo da súa vida pública. El non viña xulgar, senón "cura-los corazóns magoados". Viña traela Boa Nova ós que sofren e pór en marcha neles procesos de liberación. ¡Que lonxe da "relixión-opio" da que tanto se falou!

O Señor querenos libres e ledos. A relixión de Xesús é unha relixión de xustiza e de ledicia a un tempo. Ledicia que nace do compromiso esperanzado polo mundo novo que está a agromar entre aqueles que viven no Espírito de Xesús. O Espírito é a alegría de Deus.

"O Señor está contigo... Non teñas medo"

(23 de Decembro, 4 Dom. de Advento, Lc. 1, 26-28)

A Anunciación é a cercanía de Deus, a cercanía para os pobres que están dispostos a acollelo, con dispoñibilidade. María é a "chea de gracia" porque é a toda dispoñibilidade. Deus comunícase no debile e insignificante, a súa presenza é precisamente a afirmación do debile e insignificante.

Con María, tamén nos agardamos a presenza cercana de Deus en Xesús. ¿Como facer que o derroche do Nadal non nos alogue a presenza do Xesús pobre? ¿Como conseguir que non se desfigure o "Deus connosco" do Nadal ata niveis verdadeiramente blasfemos?

Nº 355

REMOENDO O EVANXEO

"O tempo que vivimos é un tempo de plenitude: O Reino de Deus está preto. Convertédevos e crede na Boa Nova"

(27 de Xaneiro, III Domingo do Tempo Ordinario, Mc. 1, 14-20)

Hoxe coma onte Xesús chámamos para ir ó seu encontro e seguilo. Hoxe tamén é o "día do Señor". Tempo de sementeira do Reino de Deus.

Cada vez máis, e á luz de palabras coma estas nas que Xesús invita a ir tras el, cómpre insistir en que o cristianismo "non se define coma unha doutrina ou unha ideoloxía, senón coma o seguimento dunha persoa" (González Faus). Seguimento que leva consigo: Descubrir o significado da persoa e as accións de Xesús. Decatarse da súa dispoñibilidade á acción de Deus. Identificarse coas súas actitudes vitais (esixencia de conversión). E chegar a unha comunión con el.

Tendo en conta que máis que un esforzo teimudo de querer identificarse con Xesús coma modelo, trátase de deixarse coler por el, deixarse facer por el.

"Todos estaban abralados da súa doutrina, pois ensinaba coma quen ten autoridade, non coma os letrados"

(3 de Febreiro, IV Dom. do Tempo Ordinario, Mc. 1, 21-28)

O "Eu dígovos" de Xesús impresionou á xente do seu tempo. Xesús non era un glosador, falaba con creatividade e autoridade, porque sentíase pregoeiro do Pai; fala no seu propio nome, libremente, só é escravo da Palabra. Por iso é camiño, verdade e vida. Por iso libera, porque el mesmo é libre. Por iso foi e segue a ser tamén molesto: é a verdade que pón á luz tódalas mentiras.

Xesús é a verdade máis xenuína do home, sexa aceptada ou rexeitada.

CORESMA

"O Espírito impulsouno ó deserto. Ali permaneceu corenta días".

(17 de Feb. I Dom. de Coresma, Mc. 1, 12-15)

O deserto é un lugar duro e difícil. Ali impulsou o Espírito a Xesús, onde pasou a súa Coresma só. Corenta días de loita, de tentacións, de reflexión, de oración. De angustia pola dúbida, de sentir a súa propia debilidade... De clarificar a súa propia misión:

¿Non estaría ben un signo manífico coma tirarse do alto do templo? ¿Ou comezar por converter as pedras en pan para sacia-la fame da xente (e de paso comezar por sacia-la súa)? ¿Ou contar con moito poder para solucionar-los problemas?

Pero Xesús decátase que a Palabra de Deus márcalle outro camiño: Non pode tentar a Deus, utilízalo para que faga a súa vontade. *Deus non está ahí para que o utilicemos, senón para poñernos nas súas mans e dicir: Aquí estou Señor, pra facela túa vontade.*

CONVERSION é a palabra clave da Coresma, pero vistas así as cousas, máis que "convertédevos", sería "deixádevos converter" deixádevos facer por Deus.

Só deixándonos facer por Deus, a PAZ será unha realidade na nosa terra; na absurda Guerra do Golfo Pérsico e nas nosas guerras de cada día por querer facer primar os nosos intereses sobre os dos outros.

"Tanto lle quixo Deus ó mundo que lle entregou ó seu Fillo único, para que todo o que crea nel non morra, senón que teña vida eterna... Esta é a causa da condenación: que a luz chegou ó mundo, pero os homes quixeron mellor as tebras cá luz, porque as súas obras eran malas".

(10 de Marzo IV Dom. de Coresma Xc. 3, 14-21)

A música de fondo deste domingo non é outra que a grandeza do amor de Deus, que regala mesmo ó seu propio Fillo para que todos nos teñamos vida. A única resposta lóxica do home sería, xa que logo, unha resposta afirmativa a este ofrecemento de Deus. ¿Que outra cousa facer senón abrírnos o seu amor? Calquera outra sería unha resposta suicida. Sen embargo esa é a resposta de moitos desde aquela ata hoxe.

Non é Deus quen castiga, somos nós os que libre e voluntariamente aceptamos ou rexeitamos-la súa vida regalada.

"Se o gran de trigo non cae na terra e morre, queda infecundo; pero, se morre, entón dá moito froito. O que moito se ama a si mesmo, pérdese".

(17 de Marzo V Dom. de Coresma Xc. 12, 20-33)

Estas contraposicións son constantes no Evanxelio. Xesús opón o estilo do mundo ó seu propio estilo: o que se ama a si mesmo, o que quere medrar el e "os demais que se arreglen", pérdese; o que non morre non pode vivir. O que queira se-lo máis grande, terá que facerse coma o máis pequeno. E o máis rico é o que é capaz de facerse pobre. O que queira gañar o mundo, arruinará a súa vida, e o que aprenda a perdela gañará. O que deixa todo, gañará todo.

Teño un amigo que fala desde hai un tempo da coincidencia do Evanxelo cos postulados do Tao. Quen teña ocasión poderá certificar esta afirmación, e se o fai via San Xoán da Cruz, o paralelismo aínda é máis evidente.

"¡Mestre, que ben estamos aquí!"

(24 de Feb. II Dom. de Coresma Mc. 9, 1-9)

A transfiguración do monte Tabor é o símbolo de todas as transfiguracións. Ali, cun par de amigos, o Xesús compañeiro de camiño manifestouse, deixando entrever algo da súa grandeza. Pero non o fixo para deslumbrar a ninguén -pediulles discreción sobre o que viran-, senón para confirma-las súas esperanzas, para darlles forza no camiño duro que lles agardaba para confirma-la súa fe.

No Tabor tamén os Apóstolos se transfiguraron: entraron unha miguina máis no misterio, sentíronse collidos por Deus, pois desde Xesús Cristo é doado atopar a Deus. Xa o dixo tamen S. Xoán da Cruz:

"Na transformación que a alma ten nesta vida pasa esta mesma aspiración de Deus á alma, e da alma a Deus con moita frecuencia, anque non en revelado e manifesto grado coma na outra vida (Cant. 39, 4-7)"

"Non fagades da casa do meu Pai unha casa de negocio"

(3 de marzo III Dom. de Coresma Xn. 2, 13-21)

Deus non precisa de templos, xa llo dixera o profeta Natan o rei David. Nin precisa tampouco de sacrificios e ofrendas. O templo que Deus quere non está feito de pedras, senón de carne e sangue. O único que el pode querer é que lle fagamos sitio no noso corazón, na nosa casa e na nosa comunidade.

O xesto violento de Xesús non vai só contra os abusos do templo, convertido en negocio sacrilego (- negociar co sagrado), senón contra a propia idea materializada do templo, facer depender a presenza de Deus dun lugar. Xesús quere defender os verdadeiros templos de Deus, que son os templos vivos (a xente) de toda profanación. Vai contra os que compran e venden ó home, contra os que destrozan a vida humana por odio, por tiranía ou por intereses egoístas.

Dos Ramos a Pascua

Domingo de Ramos (24 de marzo)

Isaías 50, 4-7. Os poemas do Servo de lavé, no comezo da Semana Santa, iluminan o misterio da Paixón do Señor, e explican o senso do seu sufrimento. O Servo vai compartilo sufrimento dos homes, experimentando a dor na súa carne, pois leva sobre si a dor toda do mundo. Só deste xeito poderá se-lo consolo dos abatidos e o conforto dos que sofren, manifestando a misericordia e a compaixón de Deus.

Filipenses 2, 6-11. Un himno moi antigo a Xesús Cristo, fermoso e inspirado, e un bó resume de toda a cristoloxía (reflexión sobre Cristo). Cristo non é coma Adán, que quere ser Deus. O contrario, sendo Deus, abandonou a súa condición divina para ser un home máis, compartindo a nosa dor e nosa condición miserenta, ata chegar ó máximo: a morte en cruz.

Marcos 14, 1-15, 47. Os relatos da paixón non son unha crónica periodística, senón unha catequese da comunidade, interpretación de fe sobre os aldraxes, os padecementos e a morte de Xesús. Búscase o sentido destes feitos desde a Escritura e a experiencia da Pascua. Son, xa que logo unha chamada á fe, máis que a compaixón chorimiqueira.

O relato de Marcos é o máis realista, e o máis achegado ós feitos.

Pascua de Resurrección (noite do 30 ó 31 de marzo)

Na noite, ~~na~~ *mañá* da Pascua celebrámos a máis fermosa das vixilias, a máis grande das celebracións cristiás. Cargada de Palabra de Deus (lecturas do Antigo e do Novo Testamento), que nos traen a experiencia pascual dos xudeus e a experiencia pascual dos cristiáns) e de símbolos de vida: auga, luz...

No día escoitámo-los testemuños da resurrección, comezando polo de Pedro que seguiu a Xesús desde o comezo, con fallos coma nós (*Feit. 10, 34-47*). E Paulo fálanos da Pascua coma o novo: Cristo é o home novo (I Cor. 5, 6-8). Marcos, recolle o protagonismo das mulleres nas experiencias pascuais: elas querían a Xesús, e foron as primeiras en ir aló levadas polo seu corazón (Mc. 16, 1-8).

Pentecostés (19 de Maio)

(Feit 2, 1-11; I Cor 12, 3-17; Xn 20, 19-23)

Pentecostés, a "Pascoa do lume", é o remate da obra de Xesús e o comezo do tempo da Igrexa. Os discípulos reciben a abundancia dos dons do Espírito para levar adiante a encomenda de Xesús. Pentecostés é a contraposición de Babel: fronte a un movemento disgregador dominado polo egoísmo, Pentecostés é o movemento aglutinante, pois todos falan a mesma lingua do amor.

Domíngo da Trindade (26 de Maio)

(Dt 4, 32-40; Rom 8, 14-17; Mt 28, 16-20)

"Ide e bautizade a todos os pobos no nome do Pai, do Fillo e do Espírito Santo".

Trindade ¿Misterio extraño que non influe nua na nosa vida, ou manifestación dun Deus que é amor? O primeiro achegáranos á Trindade coma a unha idea abstracta de Deus, que nos impuxeron e aceptamos sen máis; e o segundo falaríanos de que se Deus é amor, Deus ten que ser comunión. As tres persoas que Xesús nos revelou estaban no interior de Deus, manifestan este Deus de comunión, que é comunión en sí mesmo, non só cando se abre á natureza e ó home; unha comu-

PENTECOSTES

ENVÍA,
O TEU ESPÍRITO,
SEÑOR, E RENOVA
A VIDA SOBRE
A TERRA

ñón perfecta de amor e respecto: A Trindade é o rostro de Deus que Xesús nos manifestou, crer en Xesús, significa crer no Deus do que el nos falou.

Corpus Chisti. Día da Caridade. (2 de xuño)

(Ex. 24, 3-8 - Heb. 9, 11-15, 12-16. 22-26)

"Isto é o meu sangue, o sangue da Alianza vertido por todos"

Sangue da Alianza, sangue da liberación, un bridis de liberdade ofrecida, liberdade total, para que ningún faraón, nin cacique, nin poder político, económico ou militar volva couta-la nosa liberdade. Non, a eucaristía non ten raíces de alienación, de evasión inútil, senón raíces de liberación e compromiso. Comprirá preguntarse unha vez máis, por qué as nosas eucaristías se convertiron nunha parodia desta memoria de liberación, en celebracións sen garra nin compromiso.

"Hai moitas pobreza. Hai moitos bens. Traballeemos pola xustiza".

Cáritas quere ser para todos unha escola de solidariedade. O lema deste ano é unha urxencia de compromiso cara a:

- Unha nova evanxelización.
 - Servizo e solidariedade.
 - Compartir os nosos bens cos que teñen menos.
- Colecta.

Decímo Domingo do Tempo Ordinario (9 de xuño)

(Xen 3, 9-15 - 2 Cor 4, 14-15 - Mc 3, 20-35)

"Velahí a miña nai e os meus irmáns: O que é fiel a Deus".

O pecado desfai a nosa persoa e o noso mundo. Vai "desgastando" a nosa casa, pero Deus axúdanos a "reparala" co seu perdón curador. O importante: recoñecer a nosa indixencia e acolle-lo Espírito de Deus, que quere obrar en nós, e facernos sentir de verdade fillos de Deus.

REMOENDO O EVANXEO

Domingo once do Tempo Ordinario (16 de xuño)

(Ex 17, 22-24; II Cor 5, 6-10; Mo 4, 26-34)

"O Reino de Deus é semellante a un home que vai face-la sementeira... a semente xermola e vai medrando sen que el saiba como"

¡Ai a impaciencia polo froito! ¡Ai a canseira desesperanzada porque a semente non parece xermolar, nin o xermolo semelle medrar tan a presa coma nos gustaría! ¡Ai a pouca fe en que no medio do aparente ou real fracaso non se dera un avance do Reino! No fondo está a incapacidade para aceptar que os medios evanxélicos son sempre unha opción polo pobre, polo pequeno, non polo aparatoso, pois o noso é un Mesías sen brillo.

Domingo doce do Tempo Ordinario (23 de Xuño)

(Xob. 38, 1-8-11; II Cor 5, 14-17; Mc 4, 35-40)

("¿Por qué tedes tanto medo? ¿E que aínda non tedes fe?"

Dixose moitas veces, fe significa seguridade e confianza. O crente séntese nas mans de Deus, e isto dálle unha radical confianza na vida, unha confianza que cando é auténtica tende a ser contaxiosa, xeradora de esperanza no seu redor. Pero esa fe non é algo que se ten dunha vez para sempre, senon que se vai facendo de pequenas cousas cada día. Buscar unha fe que se manifeste de forma definitiva nun feito totalmente extraordinario e pretendidamente probativo é unha empresa inútil. As cordas ou os cables verdadeiramente fortes están feitos de pequenos fíos, que por separado son tremendamente fráxiles, e xuntos semellan irrompibles.

REMOENDO O EVANXEO

Domingo 22 do tempo ordinario (1 de Setembro)

(Deut 4, 1-2 6-8; Sant 1, 17-27; Mc 7, 1-23)

"Ningunha cousa das que veñen de fora pode facer impuro a un home. O que ven de dentro, iso si que o pode facer impuro"

Xesús, o home libre, sempre estivo en contra dos mil lazos legais que ataban a xente, dunha lei que esclaviza no canto de liberar. E mais aínda, sempre estivo en guardia contra as trampas dos moralistas, que están mais pendentes do cumprimento, do exterior, que das verdadeiras actitudes do corazón. Quizais por iso, os novos plantexamentos da moral cristiá están mais atentos ás actitudes fondas, que a tal ou cal feito aillado. Por que non é suxo "o que ven de fora", senón "o que ven de dentro". Non é suxo o corpo (nin siquiera o das prostitutas), senon as actitudes do corazón. Actitudes que -jevidentemente!- só se poden verificar nos feitos.

Domingo 23 do Tempo Ordinario (8 de setembro)

(Is 35, 4-7; Sant 2, 1-5; Mc 7, 31-37)

"As augas agroman no deserto; corren regueiros pola estepa, a terra queimada convértese en lagoa e a terra erma vólvese fonte abundosa"

Deus é o transformador da realidade, a esperanza sempre acesa, porque é a salvación; definitivamente presente no Mesías, no Cristo. Por iso o cristián é sempre o home da esperanza, e a alegría é unha das cualidades mais importantes dos santos, dos que souperon comprender e seguir ó mestre. Alegría que é a luz que vende as tebras do sofrimento.

REMOENDO O EVANXEO

Domingo trece do Tempo ordinario (30 de xuño)

(Sab 1, 13-15; 2, 23-25; 2 cor 8, 7-15; Mc 5, 21-43)

"Deus non foi o que fixo a morte, nin se goza destruindo a ninguén; todo o que fixo é para que siga existindo. Deus creou o home para vivir sempre" (Sab)

Deus invita a vivir e medrar, e amigo da vida. Non é un rival do home, senón o que o chama a enfrontarse co seu futuro de maneira esperanzada, o encaralo sen medo ós riscos. Invita a traballar no presente con perspectivas de futuro. Remedia a morte e o fracaso facendo que a vida continúe. Para Xesús non existe o "non hai nada que facer", senón o "abonda con que teñas fe"

Domingo catorce do Tempo Ordinario (7 de xullo)

(Ez 2, 2-5; 2 Cor 12, 7-10; Mc 6, 1-6)

"Envíete onda eles para que lles comuniquen o que dí o Señor. Eles poden escoitar ou recusarse a facelo, mais en calquera caso saberán que hai un profeta no medio deles" (Ez)

Xesús tivo que recoñecer que en ningures é menos escoitado un profeta que na súa terra, entre os seus. Sempre parece que os de fóra saben máis que os de dentro. O eterno drama dos párrocos coas súas comunidades ou os veciños cos que teñen ó lado. O mesmo nos ocorre con Deus: sempre estamos esperando algo excepcional, espectacular. Hoxe a relixión que mais audiencia parece ter é a que ten as cousas mais absurdas para contar. Sen embargo, Deus ama o cotián. Non será que buscamos excusas para non cambiar, para non comprometermos?

REMOENDO O EVANXEO

Domingo 24 do Tempo Ordinario (15 de Setembro)

(Is 50, 5-9a; Sant 2, 14-18; Mc 8, 27-35)

"O Señor, Deus abriume os oídos sen que eu me rebelase"

"Amóstrame a túa fe sen obras, que eu, polas obras, mostrarei a miña fe"

"O que queira salvar a súa vida, perderaa, pero o que a perda por causa miña e do Evanxeo, ese salvaraa"

A fe é obra primeira de Deus, se El non nos "abre o oído" é imposible escoitalo. ¿Como dar nós sós o salto dende a nosa pequenez á grandeza dun Deus que nos reborda totalmente? E El, logo, o que salva. Pero non sen nós, sen unha resposta pola nosa parte: El dá o primeiro paso, pero o camiño da fe é o que temos que facer nós, esas son as nosas "obras", que manifestan a verdade ou falsidade da nosa opción. Elas manifestan se realmente somos capaces de "perde-la vida" pola causa de Xesús e do Reino, ou queremos retela egoistamente para nós.

Domingo 25 do Tempo Ordinario (22 de Setembro)

(Sab. 2, 12.17-20; Sant 3, 16-4-3; Mc. 9, 30-37)

"O fillo do home vai ser entregado nas mans dos homes, que o matarán O que queira ser primeiro, que se porte coma o último de todos"

Xesús é o home de servizo por excelencia, non o servizo do mercenario, senón o servizo do amigo, o servizo gratuito. Un teólogo chamou a Xesús "o home gratis". O mesmo Xesús contrapón o home de servizo e o home de poder, ou o que é o mesmo, o profeta e o cacique. Dous estilos de vida contrapostos, dúas maneiras de entender a vida: *Unha vida contrapostos, dúas maneiras de entender a vida: Unha vida de cara ós demais, ou unha vida de cara a un mesmo. O malo é que o pobo demasiadas veces prefere ó cacique antes có profeta, porque aquel é lles aparentemente máis útil... para o propio egoísmo.*

Domingo 26 do Tempo Ordinario (29 de Setembro)
(Num. 11, 25-29; Sant 5, 1-6; Mc 9, 37-47)

"¡Fálovos a vós, os ricos! Chorade e laiade polas desgracias que van vir sobre vós. A vosa riqueza está pobre e os vosos vestidos furados"

"Non podedes servir a Deus e ó diñeiro".

"Os que van principalmente na busca do diñeiro, non poden crer en Deus" (Cardenal Tarancón).

"Quen busca o diñeiro e disfruta da vida debería mirarse no espello das vítimas deste mundo para ver, sen vendas nos ollos, os males que produce" (Jon Sobrino).

"A conducta fronte ó diñeiro está marcada polas posicións máis primitivas de egocentrismo infantil" (Carlos Domínguez).

"O carácter do capitalismo non é puramente utilitario, senón tamen libidinoso (luxurioso) e irracional" (Ferenczi).

"O consumismo é a nova relixión española" (Ian Gibson).

"Parece coma se no noso país o becerro de ouro narcotizase a todo o mundo. Ata calaron os profetas. Diríase que ata a mesma Igrexa se preocupa máis da moral familiar que desta nova idolatría do diñeiro" (Pedro M. Lamet).

UNHA COITA CORRENTE,
UNHATELE, UN VIDEO,
UNHA FILHATORA, UU...

UNHA LOTERÍA,
UN CAPRUCHO, UN COCHAZO,
UNHA CALA Ó AIRE...

UN TRAXE Á MODA,
UN RESPEITO, UNHA GLORIA,
UNHA HOMENAXE,...

¡ UN
SÓ
SEÑOR!

¡SORA!
¡QUE COBE!

Domingo 30 do Tempo Ordinario (27 de Outubro)

"Díxolle Xesús: -¿ Qué queres que faga por ti?"

Respondeulle o cego: -¡ Señor, que poida ver!" (Mc 10, 46-52)

A pregaria do cego Bartimeo está sempre de actualidade. A xente padecemos unha chea de cegueiras, e cando curamos unhas, sempre nos quedan outras. E aínda, como di a sabedoría popular: "Non hai peor cego có que non quere ver". E se non que llo pregunten ó "deus" Felipe González, á TVE que e o seu profeta e ós "teólogos" do partido, todos incapaces de asumir a máis mínima crítica.

Bartimeo recobrou a vista porque tivo a humildade e valentía de pedir: "¡ Señor, que vexa!"

Domingo 31 do Tempo Ordinario (3 de Novembro)

"Dixo Xesús: -O primeiro de tódolos mandamentos é este: O Señor noso Deus e o único Señor" (Mc 12, 28-34)

¡ O Señor é o único Deus! "Paganismo" significa poñer a outro "deus" no lugar do verdadeiro e único Deus, adorar a un ídolo (imaxe falsa de Deus) en lugar de adorar a Deus. Os ídolos do vello paganismo teñen hoxe outros nomes, pero seguen ocupando o lugar de Deus nos corazóns de moitos. O diñeiro e o afán de posuír é o "deus" máis importante; pero hai máis, coma unha concepción individualista e egoísta das liberdades ("eu e as miñas apetencias"), o afán de aparentar ("estar ó loro"), etc.

REMOENDO O EVANXEO

Domingo 32 do Tempo Ordinario (10 de Novembro)

"Achegouse á boeta unha pobre viúva que namais botou dúas moedas pequenas. Entón Xesús, chamando polos discípulos dixo:

Asegúrovos que esta pobre viúva botou na boeta máis ca ningún. Porque os outros botaron o que lles sobrava, pero ela botou canto tiña para vivir". (Mc 12,38-44)

Un texto deses que manifestan coma poucos que a atención de Xesús á realidade dos pobres, dos pequenos, non é só unha pose, senón unha realidade cotiá. Atento a un feito aparentemente insignificante, pero que manifesta o verdadeiro corazón dos pobres. Unha vez máis, Xesús sabe olla-lo fondo das persoas, non queda na tona da realidade.

Frente á falsa xenerosidade dos ricos, Xesús contrapón a xenerosidade auténtica desta muller pobre: "Nunha sociedade coma a de Xesús, na que a abundancia é sinal de bendición, Xesús subverte a lóxica social desde os valores do Reino: a pequenez-totalidade da viúva é máis valiosa cá abundancia-parcialidade do don dos ricos" (Carlos Bravo, Jesús, hombre en conflicto, Sal Terrae, 1986. Un libro para comprender mellor o evanxeo de Marcos e a Xesús mesmo).

Domingo 33 do Tempo Ordinario (17 de Novembro)

"Pasarán o ceo e a terra, pero as miñas palabras non pasarán". (Mc 13,24-32)

Vida e morte van sempre parellas, pero para o cristián a vida ten máis forza cá morte. A eucaristía é celebra-la esperanza na vida.

REMOENDO O EVANXEO

Cristo Rei (24 de Novembro)

"O meu Reino non é deste mundo" (Xn 18,33-37)

Se deste mundo fose, outros valores rexerían a miña vida.... Os cristiáns demasiado a miúdo tentamos casa-los valores deste mundo (amor ós cartos, e ó triunfo individual, "darlle ó corpo o que pide", ...) cos valores do Reino (camiñar cos outros e camiñar con Deus, que é sempre morrer un pouco a un mesmo). Xesús non; por iso, o seu Reino non é deste sistema.

Primeiro Domingo de Advento (1 de Decembro)

"Poñédevos en pé e ergue de ben a cabeza, porque chega o día da vosa liberación" (Lc. 21,25-28)

"Descarrilaron as utopías e a historia chega á súa fin", din. Semella coma se vencese o antirreino da morte sobre o Reino da vida. O mesmo que lle ocorreu ó home de Nazaret... Pero no medio deste caos -no que "a río revolto ganancia de pescadores", os máis "espabilados" - segue de novo ó remate do ano unha voz incrible: "¡Achegase a vosa liberación!". ¿Será para tomalo en serio? "¿Como pode ser iso?", preguntáramos con Marfá. E Xesús volve a invitarnos a estar atentos e deixar esa sensación de "sálvese quen poida" e seguir crendo na solidariedade e a xustiza (a dos homes e que da Deus gratuitamente)

REMOENDO O EVANXEO

ADVENTO

*Deus invítanos a convertirmos,
a saír do estado en que vivimos,
e dar un xiro radical as nosas vidas.*

Segundo Domingo de Advento (8 de Decembro)

"Unha voz clama no deserto: Preparádelles o camiño ó Señor, endereitade os seus carreiros... Póñase dereito o que estíver torto" (Lc 3, 1-6)

Unhas verbas que teñen hoxe tanta ou máis actualidade que nunca, pois ¡non cómpre hoxe endereitar poucos carreiros nesta nosa sociedade violenta e comida polo afán do carto e do pracer! Nos seus carreiros tortos ¿cantos non saben por onde tomar, e non teñen outro gufa que a ideoloxía consumista e os valores decadentes que o pensamento asentado no poder predica con máis forza que os predicadores máis dogmáticos?

Nun momento en que parecen caer tantos muros, érguese cada día muros novos de incomunicación e insolidariedade. E a xente semella preferir-los camiños máis retorcidos (espiritismo, relixións do máis raro e descabelado, ou "cada tolo co seu tema") ós viciros dereitiños do Señor.

Terceiro Domingo de Advento (15 de Decembro)

"¿Que temos que facer?" (Lc 3, 10-18)

É a pregunta que a xente lle dirixía case angustiosamente a Xoán e a mesma de moita xente hoxe. Xoán é profeta de calamidades ante a fin inminente. En troques, Xesús é o home da esperanza, o que trae a Boa Nova de que o Reino xa comezou. Por iso a súa postura cadra máis coa mensaxe de Sofonías na outra lectura deste domingo (Sof 3, 14-18): "Alédate con toda a túa alma... Non teñas medo, nin perdas forzas nas túas mans. Porque o Señor está no medio de ti... El renóvate co seu amor".

Nº 376

REMOENDO O EVANXEO

NADAL

Non perdas o **D** de Nadal:
o **D** é **don** de Deus, el mesmo é quen se dá.
Non perdas o **A** de Nadal:
o **A** é **amor** alto e **autenticidade**.
Non perdas o **L** de Nadal:
o **L** é **ledicia** e **liberdade**.
Non perdas o **D**, nin o **A**, nin o **L** do Nadal,
pois se os perdes,
quedas con "NA".
Algúns cambiaron o **D** de **don** **gratuito** de Deus, que é a vida regalada, por un **M** de **morte**, e quedoulles: **NA-MAL**, que soa fatal. Esta **M** son seis feridas de morte para o Nadal:
Nadal - **mesa**, coma puro consumo.
Nadal - **moeda**, como expre-

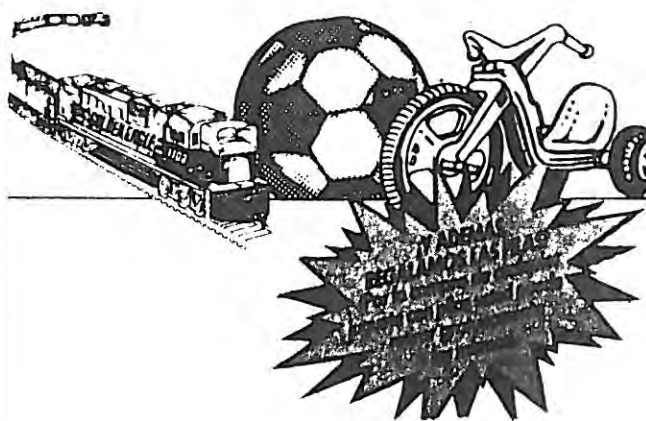
sión da cobiza.
Nadal - **modelos**, coma exhibición que insulta ós pobres.
Nadal - **monco**, coma comercio de regalos sen amor.
Nadal - **masificación**, coma rutina anual hipócrita.
Entroques o **D** é:
Nadal-Deus conosco.
Nadal-doazón gratuita de si mesmo.
Nadal-desvelado, o misterio manifestado.
Nadal-diálogo, entre todos os pobos e culturas.
Nadal-débil, coma o meniño do presebe.
Nadal-dedicación, ata a derradeira gota de sangue.

(1992)

Nº 377

REMOENDO O EVANXEO

EPIFANÍA

"Érguete e relampa, que chega a túa luz!

¡Alborexa xa sobre tí a gloria de Deus!" (Is 60, 1-6)

"Entraron na casa e viron ó Neno con María, a súa Nai. Axeonllándose, adorárono e ofrecéronlle de regalo ouro, incenso e mirra" (Mt 2, 1-2).

Os Reis, os regalos, o único que non se lles esquece a nenos e grandes do Nadal. Pero hai regalos e regalos...

Aquela vez tamén houbo regalos, pero primeiro "axeonllándose adorárono": Xesús é o gran regalo de Nadal. E os regalos dos Reis non teñen por obxecto o valor material ou a utilidade, senón o simbolismo: ouro coma rei, incenso coma Deus, e mirra coma home que había sufrir.

Se regalas en Nadal, regálate sobre todo a tí mesmo, coma o fixo Deus, e déixate regalar, déixate querer agradecidamente. Pero no pretendas comprar a ninguén con regalos, nin te deixes comprar con eles: sé gratuito de verdade. Regala a túa presenza, as túas palabras, o teu agarimo,... Non entres no xogo do comercio e do derroche, que abondo se vai derrochar xa no 92 de maneira ofensiva para a empobrecida Latinoamérica. Mesmo no regalo material, non mida-lo seu valor polos cartos, senón polo simbolismo e sobre todo polo "sabor a tí", que teña a túa elaboración agarimosa, o teu selo persoal.

E sobre todo ¡Regala Paz! ¡Regala humor! ¡Regala alegría!

Nº 378

REMOENDO O EVANXEO

Terceiro Domingo do Tempo Ordinario (26 de xaneiro)

"Naqueles días, o sacerdote Esdras trouxo o libro da Lei diante da xuntanza de homes e mulleres... Desde a mañan-ciña ata o mediodía estivo a le-lo Libro... O pobo enteiro choraba ó escoita-las palabras da Lei" (Ne 8, 2-10).

"A túa Palabra é o meirande ben: dano-la esperanza, mantennos na fe"

Segundo Domingo do Tempo Ordinario (19 de xaneiro)

"Verán os pobos a túa xustiza e os reis a túa gloria... Nunca máis te alcumarán abandonada nin á túa terra aso-ballada... Como se desposa un mozo coa súa moza, despo-sarase contigo o teu constructor... serás o lecer do teu Deus" (Is 62, 1-5)

A ESPERANZA é a palabra e a idea clave na historia mile-naria da Biblia. E a Biblia é recoñecida por nós coma a manifestación de Deus na historia dun pobo. Desta mane-ira, a historia convértese na realización das posibilidades do home e da natureza sempre ollando cara adiante, sen dei-xarse afogar por ningunha situación, boa ou mala.

Non hai máis "fin da historia" que a realización de tódalas posibilidades da creación segundo o plano de Deus, todo o demais son metas máis ou menos grandes, "pasazos" ou "pasiños", pero só iso. Nunca situación sen saída. A xustiza e a paz verdadeira sempre están coma posibles no horizon-te.

Nº 380

REMOENDO O EVANXEO

Sexto Domingo do Tempo Ordinario (16 de Febreiro)

"Malia a quen pon no home a súa confianza, a quen pon na carne o seu apoio e arreda do Señor o corazón... Quen confía no Señor e pon nel a súa espranza é coma unha árbore plantada á beira da auga" (Xer 17,5-8).

Ditoso o que se fía de Deus, e pon as mans na construción do seu Reino de comunión e fraternidade, de xustiza para os pobres, a pesar dos fra-casos de cada día.

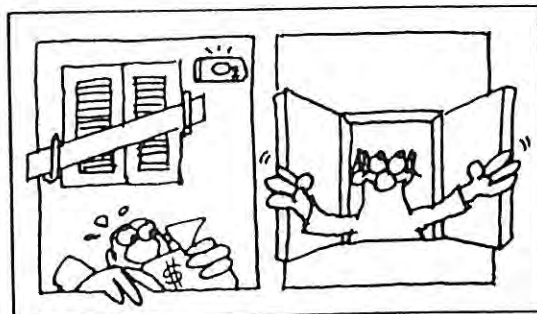
Insensato o que di que nada se pode facer,... que sempre foi igual,... Que sempre houbo ricos e pobres e non se pode remediar. Insensato o que di que estamos no mellor dos mundos posibles, que "ata aquí chegamos e non hai máis",... E que "dame cartos e déixate de lérias". "É coma queiroa no arrieiro que non ve chega-lo ben".

Sétimo Domingo do Tempo Ordinario (23 de Febreiro)

"Naquel tempo dixo Xesús:

-Amade ós vossos inimigos, facede ben e emprestade sen esperar nada" (Lc 6, 27-38).

Só o amor de Deus, o seu Espírito actuando en nós, pode facer tal cousa, endexamais a carne, que mais ben funciona sempre pola lei máis "natural" do "ollo por ollo e dente por dente". O do "ollo por ollo" é o "home terreo", do que fala Paulo na segunda lectura de hoxe (1 Cor 15, 45-

*O rico
xa o ten todo,
non agarda nada
nin a ninguén
(Está morto)*

*O pobre
ten a Deus
da súa parte
e unha razón para loitar.
(Pode resucitar)*

49), o "home vello", como lle gusta chamalo. Pero outro, o do "amor ós inimigos" é o "home espiri-tual". Ambos están en nós. Pero o noso Deus é o do amor ós inimigos".

Nº 381

REMOENDO O EVANXEO

A cinza ¿un símbolo inútil?

"Convertédevos e crede no Evanxeo"

"Señor, aumentano-la fe,
cando o corpo está canso
e o ánimo caído,
e a voz do abandono
soa en nós coma un alivio"
(De "Un caxato para o camiño", p. 256)

Mércores de Cinza (4 de Marzo)

"Convertédevos a min de todo corazón,... Esgazade o voso corazón, e non os vosos vestidos, convertédevos o Señor, o voso Deus, pois el é compasivo e misericordioso: (Xoel, 2, 12-18)

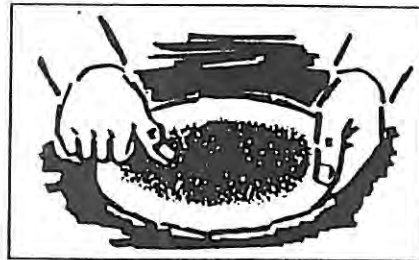
"Tende coidado de non practicárde-la vosa xustiza para que vos vexa a xente, que daquela o voso Pai non vos dará recompensa ningunha" (Mateo, 6, 1-6)

Cando o lume se apaga só quedan as cinzas, grises, sucias... Cando o amor esmorece, cando a amizade perde forza, ¿que queda? Cando a fe tamén se vai apagando, ou non é unha chama

que se aviva cada día, vaise convertendo nun fósil, nunha rémora, ou polo menos en algo inútil, morto, gris,...

Cando Deus me vai quedando lonxe, cando eu me vou alonxando de Deus e os irmáns non son para min máis ca instrumentos ó meu servizo,... é coma se vestise un hábito gris.

A cinza deste mércores, pórtico da Coresma, imposta na nosa fronte, ou nas nosas mans é reconece-la nosa febleza, a nosa inconsecuencia, o noso pecado, reconecer que queremos renova-la nosa fe, que non queremos deixar que se apague, que queremos acoller máis autenticamente a Deus e ós irmáns nas nosas vidas. ¿Que queremos converternos!

Nº 382

REMOENDO O EVANXEO

Coresma: a paciencia de Deus que agarda a nosa conversión

Segundo domingo (15 de marzo)

"Hai moitos por aí... [para os que] o seu deus é o ventre, e a súa gloria facer aquilo que e vergoñento... Nós agardamos a Noso Señor Xesús Cristo. El transformaranos" (Fil 3,20).

"Mentres Xesús oraba, a súa cara transfigurouse e os vestidos viráronse brancos coma a luz" (Lc 9, 28-29).

Fronte a unha estrutura de pecado para a que "gaña-la vida" é aproveitarse dela e dos que teño ó meu derredor de cara ós meus intereses egoístas, Xesús propón **perde-la vida** na cruz do servizo gratuito, para **gañala verdadeiramente**.

Este camiño da cruz que recordamos cada ano nas semanas de Coresma e Semana Santa, é o camiño de Xesús que remata na Pascua, o triunfo apuntado hoxe na Transfiguración do Tabor.

Terceiro domingo (22 de marzo)

"Pensades que eses galileos eran máis pecadentos ca todo-

los outros polo feito de morreren así? Eu asegúrovos que se non vos convertedes todos morreredes do mesmo xeito" (Lc 13, 1-9).

Non é certo que os males nos veñan como "castigo de Deus polos nosos pecados". Na interpretación de Xesús, máis ben, os sucesos da nosa vida, bos e malos, chámannos á conversión, para ter unha vida que dea froitos, e non coma a figueira do envaxeio.

Deus
é paciente.
coma
á
figueira
estéril
séguenos
dando
unha
oportunidade

Nº 383

REMOENDO O EVANXEO

Coresma: a paciencia de Deus que agarda a nosa conversión

Cuarto domingo (29 de marzo)

"Deus reconciliounos consigo por mediación de Cristo e encargóuno-lo master da reconciliación consigo, non pedíndolles ós homes contas dos seus pecados" (2 Cor 5, 17-21).

"... Pero o pai díxolle ós criados:

—... Fagamos hoxe todos festa, pois este meu fillo estaba morto e rexurdiu, estaba perdido e apareceu" (Lc 15, 1-32).

¡Que mal entendémo-lo perdón de Deus! Máis amor ca "xustiza". ¡Que traballo nos custa anunciar que o amor regalado de Deus é máis importante cá xustiza que castiga! Quizais temos medo ó "desmadre"... Pero Deus sabe que só pola liberdade e a caída vai medrando o home e acollendo o amor regalado.

Quinto domingo (5 de abril)

"Así di o Señor:

—Non vos andedes lembrando tanto do pasado... Mirade que estou realizando algo orixinal e novo" (Is 43, 16-21).

"Díxolles Xesús:

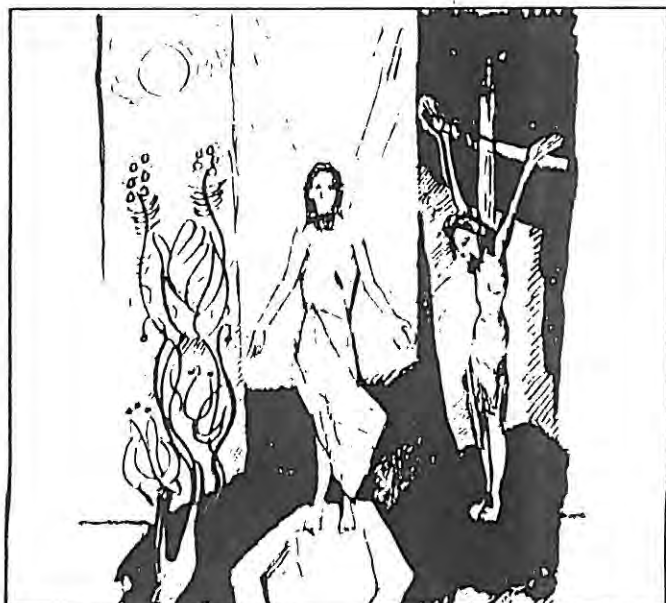
—Quen de vós estea sen pecado, tire contra ela a primeira pedra. [E logo díxolle á muller]:

—Eu tampouco te condeno, vaite, e de aquí en diante non volvas pecar máis" (Xn 8, 1-11).

Nº 384

REMOENDO O EVANXEO

SEMANA SANTA'92

Domingo de Ramos

Cristo espiuse da súa categoría divina e fíxose semellante ós homes... humillouse ata quedar sometido á mesma morte, e morte de cruz" (Fil 2, 6-11).

Domingo de Pascoa

"Irmáns, xa que resucitastes con Cristo, buscade as cousas do alto... gustade os bens do ceo" (Col 3, 1-4).

O Cristo resucitado viviu a nosa vida. Medrou entre nós, comeu dos nosos froitos, bebeu da nosa auga. Sufriu a opresión dos poderosos e a incompreensión dos seus irmáns.

Coa súa resurrección tamén todos resucitamos: venceu a vida

Nº 388

REMOENDO O EVANXEO

PENTECOSTÉS (7 de Xuño) - A TRINDADE (14 de Xuño)

"No nome do Pai do Fillo e do Espírito Santo"

"Dixo Xesús... Cando veña o Espírito da Verdade havos encamiñar á verdade total. El non falará pola súa conta, senón que dirá o que teña oído" (Xo. 16, 12-25)

Cando teño que falar da Santísima Trindade, sempre lembro aquela veciña que protestaba aborrecida ó seu cura de que non volvese traer ó predicador da Trindade, porque lles quería "quita-la santa". O tal predicador comentara que a Trindade non era unha Santa, senón o misterio de Deus. Pero Deus está moi lonxe, só os santos están preto...

Covertemos á Trindade nun misterio estraño, curioso, no que hai que crer porque si, pero que non ten importancia na vida práctica dos cristiáns, aínda que recemos ó Pai, ó Fillo e o Espírito Santo tódolos días. Convertémolo nunha especie de misterio lóxico-matemático, cando é un misterio de salvación, un misterio de amor: ¡É o Deus que nos manifestou Xesús! Un Deus de comunión, non un ser solitario e egoísta. ¿Como entende-lo amor sen relación, sen comunión? A súa unidade está na perfecta comunión das tres persoas. Desta maneira, a Trindade, lonxe de ser algo irrelevante convértese na expresión máxima de utopía social, integradora das diferencias, que non anula ás persoas, pero que non disgrega, senón que une intimamente un só corpo.

Nº 391

REMOENDO O EVANXEO

A palabra de Deus de cada domingo, unha fonte inesgotable

Domingo XVI do Tempo Ordinario (19 de xullo)

Xesús entrou nunha aldea e unha muller chamada Marta acolleuno. Marta tiña unha irmá, de nome María, que sentada ós pés do Señor escoitaba a súa Palabra...

Xesús díxolle:

-¡Oh Marta, Marta! Vexo que andas anguriada por moitas cousas, cando unha soa pe necesaria... (Lc 10, 38-42).

Día do Apóstolo Santiago.

Os Apóstolos dixeron: Hai que obedecer a Deus antes ca ós homes. (Feit 5, 29).

Domingo XVII do Tempo Ordinario (26 de xullo)

Daquela dixo Xesús:

Se vós, sendo malos, sabedes dar cousas boas ós vosos fillos, ¿cando máis o Pai do Ceo lle dará o Espírito Santo ós que llo pidan? (Lc 11, 1-13)

Recibín hai unhas semanas unha suxerencia dun amigo, para cambiar esta sección de **Remoendo o Evanxeo**, abandonando o seguimento dos textos segundo o ciclo litúrxico (domingos e festas) e artellala máis libremente. Pola contra, outros amigos manifestáronme o seu agradecemento por ese mesmo seguimento dos textos dominicais, que maiormente vimos facendo desde hai anos en IRIMIA. Gustaríame coñecer a opinión e suxerencias dos lectores. Podédsme escribir a: Victorino Pérez. 27870 - Xove. Lugo.

Eu considero que o evanxeo e os textos de cada domingo seguen enriquecéndonos cada ano, a pesar da repetición. ¿Sacámoslle-lo seu partido? En non poucas ocasións nin sequera son ben proclamados na asemblea. Fixádevos, por exemplo, neses versíños que destaquei das celebracións festivas destes días, ¿non son capaces de suxerirnos sempre cousas novas?: A actitude de Marta (o valor da **acollida**), de María (a **escolta da Palabra** e a oración e dos Apóstolos (obediencia a Deus); e a maneira como Xesús entende a oración (pedi-lo **Espírito Santo**)

Nº 392

REMOENDO O EVANXEO

Non podedes servir a Deus (misericordia) e o diñeiro (explotación)

Domingo XXIV do Tempo Ordinario (13 de setembro)

O Señor díxolle a Moisés: Estou vendo que este pobo é moi testán, a miña ira vai acabar con eles... Pero o Señor arrepenhiuse das ameazas que pronunciara contra o seu pobo (Ex. 32, 7-14).

Cumpria facer festa e alegrarse, porque o teu irmán estaba morto e reviviu, estaba perdido e foi atopado" (Lc. 15, 1-31).

"Misericordia quero non sacrificios" ou "A misericordia do Señor enche a terra", son frases que percorren o AT falando dese Deus pretendidamente duro e vengativo. O Deus do AT, o mesmo que o Deus de Xesús, é un Deus fundamentalmente misericordioso. Por se quedase dúbida ningunha, Xesús deixou definitivamente sentenciado con parábolas coma a do "fillo pródigo": en Deus o que conta é o amor, o seu amor é mais forte có erro e o pecado; o que quere é amor, e non servilismo legalista.

Domingo XXV do Tempo Ordinario (20 de setembro)

Atendémede ben os que esmagades ó pobre e queredes acabar cos desvalidos da terra... O Señor xurou: non esqueceréi xamais os seus feitos (Am 8, 4-7).

Ningún criado pode servir a dous amos... Non podedes servir a Deus e mais ó diñeiro (Lc 16, 1-13).

Unha vez máis o tema do diñeiro, que tantas veces comentamos nestas liñas. A súa insistencia na Biblia, fálanos de que se trata dun aspecto fundamental: Mammon (o diñeiro) é o ídolo máis perigoso co que se ten que enfrontalo verdadeiro Deus ó longo de toda a historia de Israel e a de todos os pobos; de aí a insistencia na correcta opción con respecto del, particularmente no caso de Xesús: Só Deus, o amor e a misericordia, salva; non os cartos.

Nº 393

REMOENDO O EVANXEO

Domingo XXVI do Tempo Ordinario (27 de Setembro)

"¡Ai dos que viven comodamente en Sión!... Unxídesvos cos mellores perfumes e non tedes mágoa pola ruína da tribu de Xosé" (Am 6, 4-7).

"Se non atenden a Moisés e ós profetas, tampouco se deixarán convencer, aínda que alguén rexurda de entre os mortos" (Lc. 16, 19-31).

Non hai volta de folia: a verdade está nos pobres, está da parte dos pobres, non dos instalados "comodamente en Sión"; no Sión das súas vidas satisfeitas económica e social-

mente, ou no Sión das súas seguridades doutrinais, que miran ós pobres de esguello, por riba do ombreiro. A verdade tena Lázaro, o que agardaba as frangullas á porta do rico; non Epulón, que banqueteaba cos seus amigos a diario, coma todo triunfador que se precie. Aínda que Epulón e os seus non atendan a razóns, mesmo que lles diga un morto resucitado. É o mesmo dicir Epulón e Lázaro, que Norte opulento e Sur indixente...

Domingo XXVII do Tempo Ordinario (4 de Outubro)

"O malvado ten a súa alma chea de soberbia, pero o xusto vivirá gracias á súa fe" (Habac 1, 2-4).

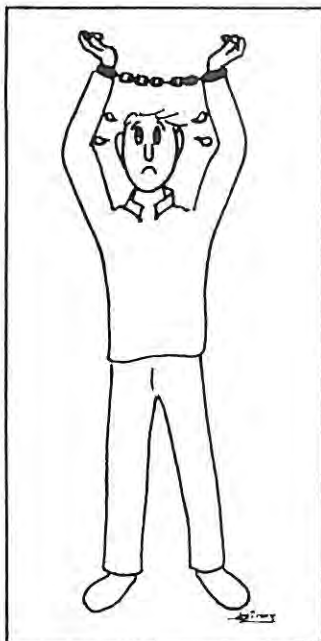
"Dixo Xesús: —Se tivesedes fe, aínda que fose coma un gran de mostaza...

Cando teñades feito o que vos mandaren, dicide: Somos uns criados que soamente fixemos aquilo que cumpria facer" (Lc 17, 5-10).

Crer é comprometerse gratuitamente pola causa do Reino de Deus, coa confianza posta totalmente no Señor, e coa aposta diaria no traballo.

Unha fe que salva, quebrando as cadeas da opresión

Domingo 28 do tempo Ordinario (11 de Outubro)

"Naamán, o sirio, dixo: -Agora reconeço que non hai en toda a terra outro deus máis que Deus" (2 Reis 5, 14-17).

"Indo Xesús para Xerusalén... ó entrar nunha aldea saíronlle ó encontro dez leprosos. estes pararon ó lonxe, e ergueron a voz dicindo: Xesús, Mestre, ten piedade de nós[...] Díxolle Xesús ó leproso: -Érgueite e vaite, foi a túa fe a que te salvou" (Lc 17, 11-19).

A cruel realidade da marxinação. Os leprosos de onte e de hoxe (sida, droga, fame, incultura, non ser dun país rico,...) **dobramente** vítimas, da enfermidade do corpo e da enfermidade social; legalmente rexeitados coma estigmas malignos do corpo social.

A salvación **onte** e hoxe non pode ser outra que "ter misericordia" e quebra-las cadeas dos prexuízos, acollendo **con amor** ó leproso, aínda correndo o risco do contaxio e... da ingratidade.

Só Deus é Deus, só El salva. Deus é Amor, só o amor salva; un amor que non só se fai Caridade senón tamén Esperanza e Fe: "Foi a túa fe a que te salvou".

Domingo XXIX do Tempo Ordinario(18 de Outubro), DOMUND'92

"Cando veña o Fillo do home ¿atopará no mundo esta fe?" (c. 18. 1-8)

“...E começou em Galilea”

A cousa comezou en Galilea, ó Norte da conflictiva Palestina, cando hai dous mil anos un carpinteiro se puxo a pregoa-la chegada do Reino de Deus, Boa Nova para tódolos homes que quixeran acollela, sobe todo para os pobres. E pronto a xente comezou a dicir: "*¡Xamais ninguén falou coma el!*".

Algúns creron nel e outros rexeitárono, perseguíndoo ata acabar con el nunha cruz, condenado por subversivo e perigoso. Pero Deus deulle a razón e resucitouno de entre os mortos. Os seus discípulos recoñeceron que non só era un líder e un mestre excepcional, senón o mesmo Fillo de Deus, e comezaron a pregalo por todo o mundo coma o Salvador. Hoxe son millóns os que usí o recoñecen por toda a Terra, atopando nel a salvación de Deus.

Aquel home chamábase Xesús, e logo da resurrección comezaron a chamarlle o Cristo.

Domíngo XXX do Tempo Ordinario (25 de Outubro)

"A oración dos humildes atravesará as nubes para chegar de contado onda o trono de Deus" (Ecl. 35, 20-22).

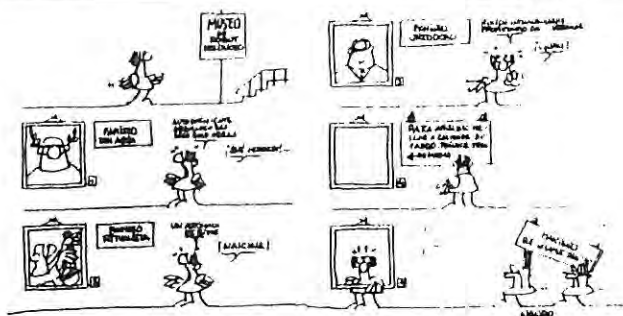
"Un fariseo e un publicano subiron ó templo á rezar: ... Dígo-vos de certo que foi este quen baixou perdoado, ó contrario do outro; porque todo aquel que se enaltece será humillado, pero aquel que se humilla ha de ser enaltecido". (Lc 18, 9-14)

Sempre en garda contra o fariseo que todos levamos dentro, pois sempre nos habemos sentir mellores ca alguén, ou có borracho que anda a pedir, ou que se eu dou máis esmola cò veciño, ou que se son mellor ca aquel que non cumpre coma nós,... Así

sentímonos co dereito de esixirlle a Deus o que cremos que "nos debe por bos".

Día de tódo los Santos (1 de Novembro)

Santos e defuntos, os días nos que as igrexas e os cemiterios están máis concorridos coma expresión do amor ós nosos defuntos. O amor en calquera circunstancia é sempre un valor. Pero cómpre facerse tamén algunhas preguntas ese día ¿É expresión de amor o noso derroche en flores, ou máis ben de ostentación? ¿Amor ós mortos mais ca ós vivos? ¿A vista ó cemiterio é expresión da confianza no amor salvador de Deus, é verdadeiro expresión de esperanza ou... todo o contrario?

Nº 396

REMOENDO O EVANXEO

Un Deus de vida que nos chama á vida sen fin

Domingo XXXII do Tempo Ordinario (8 de Novembro)

"Ben paga a pena morrer na man dos homes, cando se ten a esperanza firme de que Deus nos ha de resucitar". (2 Mac 7, 1-2.9-14)

"Deus de Abraham, Deus de Isaac, Deus de Xacob. Non é un Deus de mortos, senón de vivos, pois para El todos viven". (Lc 20, 27-38)

Non podía ser doutra maneira, o Deus de Xesús, un Deus de Amor, un Deus Pai garimoso, é un Deus de Vida, "un Deus de vivos e non de mortos". Se Deus é Vida e Amor, a morte non podía te-la palabra definitiva e rompe-los vencellos de amor que El ten cos seus fillos benqueridos.

Máis afnda, a reflexión cristiá soubo ver sabiamente a morte non coma unha porta cara á nada, senón unha porta cara a unha vida máis plena. Non podía ser doutra maneira: o Deus de Vida chámanos á Vida, á Vida Eterna. A morte sempre será unha realidade difícil de comprender, pero a fe no Deus de Vida quíltalle a súa imaxe trágica e desencaixada.

Domingo XXXIII do Tempo Ordinario (15 de Novembro)

"Velaquí que chega o gran día... Mais para vós, os que ténde-lo meu Nome, sairá o sol da xustiza, que trae a salvación na súa raíz". (Mal 4, 1-2)

"—Chegará un día en que deste templo que estades vendo non quedará pedra sobre pedra; todo será derrubado... Seredes odiados por causa miña. Pero non se perderá nin un só cabelo da vosa cabeza". (Lc 21, 5-19)

Tremendas palabras escoitamos ó remate do Ano Litúrxico. Pero non son verbas para encollérno-lo corazón, senón para falamos do valor da resistencia e para darnos azos no camiño da fidelidade, porque "o amor non pasa nunca". O templo, as institucións relixiosas, igual cós imperios, os sistemas políticos e as ideoloxías rematarán, só o amor fiel non pasa endexa-mais.

Non, non é un evanxeo derrotista, senón un evanxeo de esperanza! Todo pode fallar na vida, só Deus nunca falla, porque Deus é Amor.

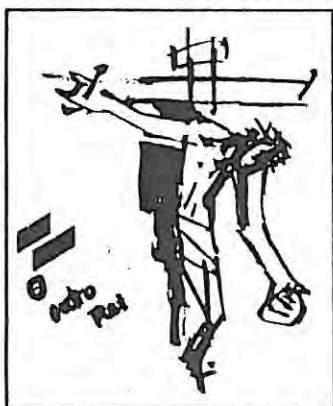
Nº 397

REMOENDO O EVANXEO

Un remate e un comezo

Domingo de Cristo Rei (22 de Novembro)

"Dámoslle gracias ó Pai... Arrincounos do dominio das tebras e pasounos ó Reino do seu Fillo benquerido... El é a imaxe do Deus invisible, é o vinculeiro de toda criatura... El é a cabeza do corpo que é a Igrexa (Col 1, 12-20).

Cristo é "outro Rei". O seu éxito está na solidariedade cos fracasados da historia, a súa riqueza é a dos pobres, e o seu poder é o dos que non poden impoñerse a ninguén. Cristo é rei morrendo na cruz no medio de dous marxina-dos ás portas da cidade. Cristo é rei, pero... o seu reino non é do noso sistema social, é rei... ó xeito de Deus.

Domingo I de Advento (29 de Novembro)

"Vixiade, porque non sabedes do día no que virá o voso Señor" (Mt 24,37-44).

"O tempo de Advento é un tempo en que os cristiáns quremos tomar conciencia da limitación e pequenez de cada un de nós, da xente que nos rodea, da comunidade cristiá da que formamos parte, do país onde vivimos, Galicia, e do mundo todo. Limitación e pequenez no espazo e no tempo, no interior de nós mesmos e no exterior, na capacidade de facernos felices a nós mesmos e de axudar, coas ferramenta sólidas da paz e a xustiza, á felicidade de toda a humanidade.

Desde esta limitación e pequenez... suspiramos e clamamos pola presenza de Deus... desexamos abrimos ó vigor e a frescura do seu acompañamento, que se nos irá mostrando por canles e camiños case sempre insospeitados cunha teimosa inclinación polas persoas e polos métodos humildes, aparentemente insignificantes" (M. Regal, "Co Evanxeo pola man").

Nº 400 (1993)

REMOENDO O EVANXEO

Aninovo e reis

1 DE XANEIRO: SANTA MARÍA NAI DE DEUS

"Que o Señor te bendiga e te acolla,
que faga brillar sobre ti a súa luz
e que che conceda a súa axuda
que se lembre de ti e che conceda a súa paz" (Num 6, 22-27)

"María gardaba todas estas cousas, enxergándoas no seu corazón" (Lc 2, 16-21)

¡Que fermosa maneira de comeza-lo ano!: Cunha antiga e fermosa bendición de paz e coa compañía de María, a muller que soubo dicir si e acolle-lo misterio, non buscou racionalizalo, porque sería o mesmo que afogalo.

Bendicir non é outra cousa que **dicir-ben, mirar con agardamento, protexer e favorecer, salvar**. Por iso Deus é o que mellor pode bendicir.

Tamén falar de María é falar de protección e esperanza. A maternidade é a acollida da vida por excelencia. María, acollendo a vida de Deus, deunos a Deus mesmo.

6 DE XANEIRO: EPIFANIA

"¡Érguete e relampa, Xerusalén, que chegou a túa luz!... As tebras cobren a terra, ensombrecendo ós xentís: Mais lavé alboréa sobre ti... Os xentín van camiñar na túa luz". (Is 60, 1-6)

A pesar de tantas luces artificiais, de tanta ciencia, tecnoloxía e "progreso" social e político, a pesar de tantas estrelas deslumbrantes, vivimos envoltos en tebras espesas, a cegueira é enfermidade común na nosa sociedade.

Pero volve brilla-la luz que mobilizou ós Magos, a luz do Señor. ¿Onde atoparemos esa luz? Só buscando a verdade do presebe, alí tiveron que ir eles tamén, aínda que algo desconcertados, pero persistentes na súa busca e sen medo a desinstalarse e deixarse sorprender.

Nº 402

REMOENDO O EVANXEO

"O que se gloria, que se glorie no Señor"

III (24 de Xaneiro) e IV Domingo do Tempo Ordinario (31 de Xaneiro)

"Rompiche-lo xugo que pesaba sobre o teu pobo" (Is 9, 1-4).

"Xesús comezou a predicar dicindo: Convertédevos, que o Reino de Deus está preto de vós" (Mt 4, 12-23).

"Deixarei no medio de vós un pobo humilde que se fiará de Min" (Sof 2, 12-13).

"Felices os pobres... Felices os que andan abourados por seren xustos: que deles é o Reino dos Ceos" (Mt 5, 1-12)

Despois do Nadal comezabámo-lo Tempo Ordinario do Ano Litúrxico, nunha primeira xeira que vai ata o comezo da Coresma, e que logo seguirá tra-las festas da Pascua e Pentecostés. Na entrega anterior -que non chegou ó lector por culpa dos trasnos da comunicación- titulaba ese inicio: "Un comezo con espírito", falando da festa do Bautismo do Señor e da aposta do noso bautismo, asumido de adultos, que significa o convencemento de que camiñando con Xesús acertaremos no camiño da vida.

Estes domingos seguintes tráennos inmediatamente as claves dese camiño: En primeiro lugar, a aposta polo Reino de Deus, que non é só "cousa dealó", senón tamén "cousa de acá"; ou como din en linguaxe teolóxica moderna: "Un xa, pero aínda non"; facendo caso do que dixo Xesús: "O Reino de Deus está entre vós". E de seguida o programa dese Reino, o programa de todo seguidor de Xesús, aquel discurso escandaloso do monte; nel, a clave está en buscar a Deus non desde o poder, senón desde o non poder, desde o pequeno, desde o que sofre as miserias propias e as alleas, desde o que busca con corazón limpo a xustiza e maila paz. Valores ben difíciles de entender para os ricos e satisfeitos; por iso, eles nunca serán constructores do Reino.

Nº403

REMOENDO O EVANXEO

A luz para o camiño e o sal da amizade e o bo humor

VI e VII Domingo do Tempo Ordinario (7 e 14 de febreiro)

"Díxolles Xesús ós seus discípulos: Vós sóde-lo sal da terra... Vós sóde-la luz do mundo... Non se acende unha vela para poñela debaixo do caixón" (Mt 5,13-)

"Irmáns: Nós predicamos unha sabedoría que non é deste mundo nin dos poderes mundanaís... Senón que predicamos unha sabedoría divina, envolta no misterio... Deus revelounos isto polo Espírito, que todo o penetra" (1 Cor 2, 6-10)

Se non fose que no discurso ó comezo deste capítulo cinco do Evanxeo de Mateo Xesús dicía "Benaventurados os pobres", tal como liámo-la semana pasada, resultarían sarcásticas estas palabras, en vista da "clientela" que máis enche as nosas igrexas: vellás, nenos, algúns mozos con menos de vinte anos, pero só algúns homes e algo máis número de mulleres de mediana idade. O caso é que no tempo de Xesús os seus oíntes debían de ser un colectivo semellante.

Pero alí estaba el, retador e animoso a un tempo: "Vós sóde-la

luz do mundo, sóde-lo sal da terra". Unha luz que axude a ve-las cousas tal como realmente son, cos ollos de Deus, non cos ollos dos poderosos; unha luz que axude a descubri-lo proxecto do Reino, o proxecto de Deus, proxecto de irmandade e xustiza para os pobres e pecadores; unha luz que reflexe a bondade e o amor misericordioso do Pai Deus. Tamén o sal que conserve o valor da persoa, sobre todo dos "non persoa" que din os teólogos da liberación, dos pobres, o sal da entrega e a amizade gratuita, da confianza e da esperanza no medio da desgracia e o absurdo; o sal do compromiso transformador para que a vida regalada de Deus non apodreza comesta polo egoísmo das persoas e das estruturas. Unha sabedoría nova, unha paixón e unha loucura, a loucura do Reino.

"Xesús, queremos se-los teus discípulos, aprendices teus, para que nos vaías metendo polos camiños fondos e sinxelos da verdade no trato con Deus e coa xente... Abertos á túa luz..." (Manolo Regal)

Nº406

REMOENDO O EVANXEO

Luz e escuridade. Vida e morte

IV e V Domingo de Coresma (21 e 28 de Marzo)

"Dixo Xesús: ...Eu son a luz do mundo..."

-Para un xuízo vin a este mundo; para que os que non ven, vexan; e os que ven, queden cegos.

Oíron isto algúns fariseos que estaban con el e díxéronlle:

-¿E logo que? ¿Tamén nós estamos cegos?

E Xesús díxolles:

-Se estivesedes cegos, non teríades pecado; pero porque dicides "vemos", o voso pecado queda" (Xn. 9, 1-41).

"(Noutra ocasión dixo tamén Xesús):

-Cando alguén anda de día non tropeza, porque hai luz; pero cando

anda de noite, tropeza, porque lle falta a luz.

-Eu son a resurrección e a vida. Quen teña fe en min, aínda que estívese morto, vivirá; e todo o que vive e cre en min, non morrerá para sempre" (Xn 11, 1-45).

Abri-los ollos para vernos nós e ve-lo mundo tal como é, con coraxe e con misericordia; con verdade e xustiza, pero tamén con bondade; con valentía, pero sen voluntarismos frustrantes. Abri-los ollos para ve-lo mundo coa ollada de Xesús, co xeito de Deus. Cadaquén ve o mundo segundo o cristal co que mira; o cristián é aquel que quere ve-lo mundo co cristal de Xesús, cos seus lentes e coa súa luz.

Hoxe coma sempre precisamos unha luz de fiar, que nos axude a saír da

cegueira que nos leva a ollar só o de fóra, a quedarnos na materialidade das cousas, da xente e da vida: da cegueira de espírito nace a ausencia ou a escaseza de valores "espirituais", ou o que é o mesmo, valores fondos.

O relato da resurrección de Lázaro máis ca historia é parábola, máis ca un "texto de defuntos" é unha profecía da victoria da vida-amor, sobre todo tipo de morte, non só a física. Pois o Cristo veu "para que teñamos vida e vida abondosa". E, contrariamente ó que se escoita a diario, hai peores mortes cá física: de Cristo aprendemos que a morte física non é o peor mal ó que lle temos que ter medo; máis aínda, Xesús veu tamén para liberarnos dese medo á morte.

Nº 408

REMOENDO O EVANXEO

Pascua: Unha muller é a primeira en anunciála

"O primeiro día da semana, María a Magdalena foi ó sepulcro moi cedo, cando aínda era escuro, e viu que a pedra do sepulcro estaba quitada. Botou a correr e foi onde Simón Pedro e onde o outro discípulo que Xesús tanto quería..."

Xesús díxolle:

-¡María!

Ela virándose, exclamou:

-¡Mestre!..

María Magdalena foilles contar ós discípulos que vira ó Señor". (Xn 20, 1-18)

María Magdalena é a primeira, ela ten o privilexio de acada-la primicia da resurrección e a primeira en transmitila Boa Nova do triunfo de Xesús. A resurrección é o verdadeiro "arco de bóveda

de toda a construción cristiá", como dixo alguén, o elemento fundamental da fe cristiá; e ¡é unha muller a primeira en descubri-la e transmitila gran noticia á comunidade! Unha muller, e por riba unha que tivera un pasado máis que dúbido. Máis aínda, ela non é a única, a

outras mulleres corresponde tamén esta primicia, e elas son as primeiras en acolle-lo sorprendente evento desde o amor e en actitude de adoración (Mt 28, 1-10).

Decididamente, as cousas de Deus, o razoamento de Deus, non é coma o da xente, nin parece ser coma o da mesma Igrexa. Porque esta segue a crer que a muller "non é apta para o sacerdocio". ¡Non é apta para o sacerdocio e resulta que é unha muller a primeira anunciadora, a primeira portavoz da Boa Nova do triunfo de Xesús sobre a morte! ¿E, cal é a esencia do sacerdocio cristián senón o anuncio e a celebración da morte e a resurrección de Xesús, que abriron o camiño definitivo da Liberación para toda a Humanidade?

Decididamente, os camiños de Deus non semellan se-los nosos camiños.

Nº 410

REMOENDO O EVANXEO

Tan só un cambio de presenza

Último Domingo de Pascua (16 de Maio)

"Díxolles Xesús ós seus discípulos:

-Non vos deixarei orfos, volverei onde vós. Dentro de pouco o mundo xa non me verá, mais vós veredesme, porque eu vivo e vós tamén viviredes. Nese día coñeceredes que eu estou no meu Pai e vós en min, e eu en vós" (Xn 14, 15-21).

Domingo da Ascensión (23 de Maio)

"Xesús, achegándose ós discípulos, díxolles [de despedida]:

-Ide e facede discípulos meus de todos os pobos... E sabede que eu estarei convosco todos os días ata a fin do mundo" (Mt 28, 16-20).

Aínda que "algúns dubidaban", como reconece Mateo no evanxeo de hoxe, a Ascensión é o recoñecemento definitivo de Xesús coma o Señor por parte dos dis-

cípulos e a comunidade primitiva. É o señorío de Cristo o que nos dá tamén a medida da grandeza do home, que en Cristo chegou á súa plenitude. Como na Ascensión, o ser humano só pode acadar a súa plenitude sendo capaz de autotranscenderse, palabriña que quere dicir que a persoa só chega a ser totalmente cando é capaz de superarse a sí mesma e se recoñece como imaxe de Deus.

Esa é a súa diferenza con todas as demais realidade da natureza: as cousas son cousas, os animais son animais, pero o home é moito máis, recoñécese coma fillo benquerido de Deus, que quixo compartir con el a súa vida, a súa felicidade, por amor. Podemos vir do mono por evolución das especies e da mesma materia, pero a realidade humana para o cristián é algo máis cá dun "mono espido", por moi evolucionado que sexa.

Nese camiño de irmos ascendendo e realizándonos cada vez máis coma persoas fillas benqueridas de Deus, os cristiáns contamos sempre coa compañía alentadora do Espírito de Xesús, que na cruz e na Pascua venceu a lóxica do pecado e a morte. O encargo de Xesús é levar esa Boa Nova por todo o mundo.

Votar, e votar con xeito

O día 6 outra vez votar. Hai xente que xa está decepcionada do xogo político, e pensa en absterse. Outros queren demostra-la súa disconformidade coa trampa deste sistema democrático, no que quen mandan son os cartos, e fan campaña a favor do voto en branco. Razóns non lles faltan. E outros, de momento aínda a maioría, acudirán ás urnas. ¿Qué facer coma cristiáns?

Bispos e bispos

Os bispos da Conferencia Episcopal Española quixeron axudar ós católicos a votar coma un pobo responsable do seu futuro, e fixeron un escrito que nos parece de interese. Facían nel alusión a algúns problemas actuais que padece a sociedade española: paro, mundo rural, sectores de pobreza e marxinación, liberdades civís, clima moral. Logo daban tamén algunhas suxerencias concretas para axudar a ben votar, que se poderían reducir a esta: votar ós que máis capacidade teñan de poder resolver eses problemas.

Pero entre nós o bispo de Mondoñedo-Ferrol, Gea Escolano, foi máis adiante. Xa desde o verán pasado estivo bombardeando ós seus fieis con cartas pastorais ameazando ó PSOE cunha campaña aberta contra el, se non cambiaba de conducta cara á sociedade. Dito e feito. Estes últimos días man-

doulles ós seus curas unha carta para que sexa lida á xente nas Misas; na tal carta pídesse ós fieis católicos que non voten ó PSOE.

Estamos en Galicia

Non estamos para nada de acordo coas apreciacións do bispo de Mondoñedo. Demostran unha análise raquítica da situación social, e empuxan ó electorado claramente cara un voto de dereitas, cara ó PP, anque non o diga. Non vemos para nada ó PP máis capacitado có PSOE para plantarlles cara ós problemas que ten a nosa sociedade. En Galicia témo-la proba.

O voto dun cristián en Galicia debería dirixirse cara a grupos políticos que tomasen moi en serio a Galicia, con tódolos problemas que a envólven: reforma agraria, pesca, industrialización, cultura propia, medios de comunicación, etc. Cremos que, en xeral, os partidos políticos nacionalistas e de esquerdas son os que mellor defenden a Galicia. Téñeno demostrado.

REMOENDO O EVANXEO

A Trindade: Un Deus de comunión

"A gracia do Noso Señor Xesús Cristo, o amor de Deus Pai e a comunión do Espírito Santo estan sempre convosco" (2 Cor 3, 11-13).

¡Oh Trindade Santa!

O teu nome santo e **Pai**:
de tenrura Pai;
de misericordia, Pai;
de xenerosidade, Pai.
E tenramente Nai,
misericordiosamente Abba.
Abba, Pai, Nai:
Ollas ós teus fillos cativos
sempre con agarimo.

O teu nome santo é **Fillo**:
feitizo do Pai, Fillo;
reflexo do Pai, Fillo;
palabra do Pai, Fillo.

**NON SE TRATA
DE ENTENDER UN MISTERIO.
TRÁTASE DE SABER
QUE DEUS É AMOR
E DE SABERSE EN DEUS
CANDO CAMIÑAMOS NO AMOR**

Palabra que se fixo carne,
amor infinito.
Fillo que nos foi dado,
para salvar ós fillos:
Ti, Irmán, salvas ós teus irmáns.

O teu nome santo é **Espírito**.
Alento de Deus, Espírito;
Don de Deus, Espírito;

Aperta de Deus, Espírito.
Espírito que recrea a regala,
Espírito que une e pacifica,
Espírito que aleda e compañía,
Espírito que ensina e testemuña:
¡Ven Espírito de Deus!
Ti e-lo noso alento vivificante.

¡Oh Trindade Santa
misteriosa e íntima!
Fundamento e fonte de todo,
Océano no que conflúe todo,
Mar no que vivimos,
Segredo último das cousas,
Atmosfera na que respiramos.
Envólvesnos e penétrasnos eternamente,
quédaste connosco,
xogas connosco,
e vives connosco e en nós para sempre.

Os cristiáns e a política

Somos dos que cremos que todos facemos política, aínda por suposto aqueles que din que coa política non queren saber nada. Durante séculos os cristiáns tiveron a política coma unha especie de amante ilegal; posiblemente hoxe tamén nos pase algo parecido: facemos política, moitas veces facemos moita política, pero sempre coa conciencia revolta, coma quen anda en algo no que de seu non debería andar.

Desde que pasou a liorta

Cando o lector lea esta Boa Nova, xa todos saberemos quen saíu vencedor na liorta electoral desta tempada pasada. Anque moitos case temos por certo que, fose quen fose o vencedor de entre os dous grandes contendentes, Felipe ou Aznar, o gran derrotado vai ser sempre o pobo máis sinxelo e pobre, que poderá comprobar como as súas demandas seguirán sendo demandas permanentemente.

Pero, pasado xa o apuro político no

que máis ou menos todos participamos a lo menos co desexo e coa curiosidade, invitamos ós lectores a que aproveiten o posible lecer dos días do verán para ler un libro precisamente sobre fe e política.

José Mª Mardones

Fe y política

**El compromiso político
de los cristianos
en tiempos de desencanto**

Presencia
Social

O regalo dun bo libro

Non dicimos agora que debamos regalar un libro; dicimos que o autor dun libro, sobre todo se é un bo libro, estamos facendo a todos un estupendo regalo, que non sempre se agradece.

José María Mardones fainos a todos un magnífico regalo co seu libro editado na editorial *Sal Terrae*, que leva por título "Fe y política"; e por subtítulo "El compromiso político de los cristianos en tiempos de desencanto". A parte de nos informar de xeito sinxelo pero certo sobre a realidade política en xeral e sobre a realidade política de España en concreto, á parte diso, o libro o que pretende é face-la reconciliación entre a fe e a política, de maneira que poidamos ve-la continuidade fonda e verdadeira que debería haber entre a militancia crente cristiá e a militancia política. O libro pretende potencia-la militancia política seria dos que nos chamamos cristiáns.

Como dixemos, un estupendo libro que recomendamos con interese.

REMOENDO O EVANXEO

Corpus: Día da caridade, día da Eucaristía

"Se quere-la paz, sae ó encontro do pobre"

"Dixo Xesús

-*Eu son o Pan vivo...: o que coma deste Pan vivirá para sempre. O pan que Eu lle darei é a miña carne para a vida do mundo*" (Xn 6, 51-59).

Un bo cura escribía hai xa un feixe de anos a outros curas e cristiáns: "Tedes que facervos bo pan", un pan que manteña, que sexa proveitoso para os demais, sobre todo para os máis pobres. Era Antón Chevrier, un cura francés que traballou toda a súa vida nun barrio de Lyon. A aposta por Xesús Cristo e polos pobres eran os polos da súa vida; por iso dicía que o berce pobre de Belén, a cruz e a eucaristía eran os lugares onde lle cumpría tem-
plar cada día a súa fe a cada cristián.

"Comer" a alguén é acollelo, asumi-lo seu espírito, comulgar con toda a súa vida. "Deixarse comer" é amar, entregarse solidariamente ós que me necesitan. Por iso, eucaristía e amor fraterno van sempre vencellados. Por iso o día de Corpus é ó mesmo tempo o día da eucaristía e o día do amor fraterno.

A Eucaristía é en si mesma comunión con Cristo resucitado e con tódolos homes e mulleres, meus irmáns. Común-unión coma participación nun compromiso coa causa de Xesús, coma unha aposta renovada polo mundo novo que El anunciou, animados coa forza do Espírito. Desta maneira, a eucaristía convértese na expresión máis clara do misterio de comunión.

¿Cómo dicir, logo, que a eucaristía é inútil? ¿Como dicir que é innecesaria ou pouco importante para a vivencia dun cristián? ¿Como ser cristián sen eucaristía? Só descoñecendo a realidade da eucarística ou, pola contra, coñecéndoa xa coma un produto adulterado, coma tranquilizante de burgueses, ou coma xustificación de hipócritas. Ou sexa, descoñecéndoa totalmente.

O redor do macroecumenismo

Posiblemente ó lector se lle faga rara e incluso incomprendible esta palabra tan revolta: macroecumenismo. Non é, non, unha palabra frecuente. ¿Qué significa? Macroecumenismo quere dicir algo así coma unión construída desde o máis fondo e desde o máis grande e común de todos. Unha gran unidade da xente por riba das diferentes crenzas e posicións persoais en favor do ben dos máis débiles da sociedade.

As dificultades dos crentes

Os crentes temos case todos a idea de que se non hai fe, non hai tampouco posibilidade de ser persoas con valores serios e de facelo ben en favor doutros. Unha persoa sen fe, dicimos, non vale nin para si nin para os mais. Do que pode ser un convencemento persoal para un mesmo, sacamos unha lei para todos.

Nos falares mesmos do Papa (puidémolo escoitar nos días da súa estancia en España) e nos falares de moita xente crente que non é o Papa, nótase case sempre esta mágoa polos que non teñen fe, como se eles, -e nós se nos xuntamos con eles- non puidesen facer nada bo para a

humanidade desde a súa condición de non crentes.

Unha aposta seria e fonda

O macroecumenismo de que falabamos antes precisamente fai a aposta de que toda a xente sen distinción pode ter grandes valores, pode ter unha gran forza espiritual, e pode aportala para a construción dunha humanidade mellor, duns pobos mellores en cada caso.

Os valores fondos dunha persoa -que para os crentes teñen a súa fonte e empuje en Deus mesmos- non están ligados moitas veces a que tal persoa sexa ou non

membro da Igrexa Católica, nin a que tal persoa sexa ou non crente. Iso ben o sabemos todos por experiencia.

Con aires máis humildes

Os que temos fe non deberíamos ollar ós outros con aires de superioridade e de pena, coma dicindo: nós sómo-los bos, vós... ¡pobriños! Tampouco deberíamos avergonzarnos para nada das nosas crenzas. E si aportalas, con convencemento e coherencia, para a construción dunha casa común para a humanidade, na que tamén teñan un posto os marxinados, os excluídos dela.

REMOENDO O EVANXEO

A sabedoría dos sinxelos

Domingo XIII do Tempo Ordinario (27 de Xuño)

"Quen anda buscando só a súa vida, ese perderaa; e quen se arrisque a perdela por causa miña, ese encontraraa" (Mt 10, 37-42).

Domingo XIV do Tempo Ordinario (4 de Xullo)

"Irmáns: Vós non vivides segundo a carne, senón de acordo cos dictados do

Espírito, se de verdade o Espírito de Deus está vivindo nos vosos corazóns. Se alguén non ten o Espírito de Cristo non é de Cristo".

(Rom 8, 9-13)

"Naquel tempo dixo Xesús:

-Douche grazas, Pai benquerido, porque lle ocultaches estas cousas ós homes que pasan por astizados e sabios, descubríndollas á xente humilde". (Mt 11, 25-50).

Sempre o estilo desconcertante de Xesús. Non é de estrañar que despois de dous mil anos de cristianismo, máis ca ese estilo diferente de enfocala vida, quedase en moitos tan só un xeito relixioso coma calquera outro. A sabedoría de Cristo é unha verdadeira loucura para o mundo, tal como dicía San Paulo.

Con razón insistía este gran evanxelizador no seu escrito máis importante, a carta ós Romanos, en que "os que non teñen o Espírito de Cristo non son de Cristo". E con razón contrapuña "carne-Espírito", non coma unha cuestión gastronómica, nin sequera centrada no sexo (como se entendeu moitas veces de maneira reductiva), senón coma expresión da contraposición entre dous xeitos de vida ben diferentes: vivir na gratitude do amor de Deus, ou vivir centrado nas miñas capacidades, e vendo ós demais, e ó mesmo Deus, coma debedores meus, dos meus "méritos".

En cambio, ó pobre e sinxelo de corazón, "non lle queda outro remedio" que aceptar a Deus gratuitamente, pois non ten nada con que esixirille, e así pode chegar ó verdadeiro miolo do amor de Deus: o amor gratuito.

Nas portas dun curso novo

O ano empeza en xaneiro, pero para moitos efectos, o comezo do curso é coma o comezo dunha xeira nova nas nosas vidas. Un cristián, coma calquera outra persoa, deberá estar atento a estes momentos de incidencia especial da vida; e, se cadra, se nota que lle fai falla, se lle intúe o proveito, podería dedicar algún tempo a darlle un repasiño a algunhas cuestións da súa vida.

As cuestións de sempre

Ben mirado, nunca hai nada novo o o sol. As cuestións que aquí propoñemos coma obxecto de posible revisión son as vellas cuestións de sempre; pero non por ser vellas deixa de ter importancia a súa maduración.

***Un mesmo:** o coñecemento dun mesmo, dos propios valores e defectos, das propias aspiracións e frustracións... Todo isto é imprescindible para avanzar en paz e felicidade.

***A parella:** moitos de nós vivimos en parella; isto ofrece especiais oportunidades e especiais conflitos. Coñecemos

coma parella, renova-los nosos intereses e demandas, impulsa-las ilusións que nos animaron a camiñar xuntos... Outro capítulo ben importante da nosa vida cristiá.

***A familia, o ambiente familiar:** Todos andamos en familia, tanto se somos solteiros coma casados. Pode haber polo medio, nenos, avós, tíos, afi-

llados... Algúns viven connosco na mesma casa, outros viven fóra, pero entre todos temos nas mans moitos momentos densos da nosa vida, que podemos converter en positivos ou non. Posiblemente haxa necesidade de revisión e de melloría.

***A relación coa comunidade cristiá:** Se somos cristiáns bos, non andaremos por libre; estaremos vencellados a unha comunidade cristiá. Igual o temos moi claro, igual non. Igual estamos dando e recibindo todo o posible, igual non. A comunidade cristiá é un lugar privilexiado. Merece un bo tratamento na nosa vida.

***A relación coa sociedade:** Queirámolo ou non, estamos metidos nun contexto social: parroquia, pobo, Galicia, mundo. Podemos ignoralo ou non. Para un cristián, a relación coa sociedade non é algo sen transcendencia. Moita da nosa calidade cristiá maniféstase nesa relación. Qué facemos, qué non facemos, en qué participamos, cómo paritipamos... Revisar todo isto ó comezo do curso traeranos moito proveito. Seguro.

REMOENDO O EVANXEO

A seducción de Xesús: Gañar ou perde-la vida

"Seducíchesme, Señor e eu deixei-me ir... A Palavra do Señor era dentro de min lume que me queimaba as entrañas: eu, anque quería, non podía conte-la súa forza" (Xer 20, 7-9).

"Daquela díxolles Xesús ós seus discípulos:

-Quen queira salva-la súa vida, perderaa; pero quen chegue a perdela por min, ese salvaraa" (Mt 16, 21-27).

Xa levo unhas semanas sen achegarme a esta páxina, non sei se para mágoa ou para respiro dos lectores, e un xa non controla ben de que domingo toca traer aquí a Boa Nova, cita á que espero seguir acudindo con fidelidade outra tempada máis. Pero estas verbas da Palavra de Deus que escoitaremos/escoitamos o domingo XXII sempre foron particularmente queridas para min, e non

quixen deixar de resaltalas unha vez máis.

As de Xeremías quixen que quedasen impresas no recordatorio da miña ordenación sacerdotal. Creo recordar que vivía con paixón e experiencia de Xeremías, entre seducción e rebeldía polo Señor e a súa causa. Hoxe, a máis de unha ducia de anos daquel momento, son tan ousado de dicir que sigo vivindo con paixón esa seducción, e que non entendo a miña fe e toda a miña vida sen ela. E digo que son ousado en facer tal afirmación, porque, de ser totalmente verdade, o meu compromiso con Xesús de Nazaré, o Cristo, e a súa causa de liberación, debería ser moito máis radical do que é; por aquilo de "obras son amores".

De todos xeitos, se algo aprendín neste tempo foi a saberme en camiño, en proceso; fun sabendo que o cristián, máis

que aquel que cun esforzo prometeico tenta identificarse co modelo dun Xesús Cristo super-home, é aquel que sentiu unha seducción pola súa salvación regalada e se deixa coller por El, déixase facer por El. Entón xa no se frustra un tanto pola cativeza das metas parciais acadadas.

Seguramente máis dun don amigos que adoitan ler estas liñas saben que estiven no mes de Xullo en América Latina, non para "face-las Américas", senón para coñecer e compartir a realidade dunha Igrexa que coidaba diferente. A iso axudou que a estancia foi nun dos países máis descoñecidos e cunha renda per cápita das máis baixas de Sudamérica: o Ecuador. Alí aprendín a apreciar máis aínda as verbas que encabezaban estas liñas, na seducción que mobiliza a vida de moitos cristiáns.

Benqueridos amigos

Se vos digo a verdade, dáme un pouco de vergonza presentarvos eu mesmo un libro meu, invitándovos a lelo e a aproveitárvos del. Sálvame que aquí procuramos non andar á caza de loanzas; e que cadaquén tenta ofrece-lo que é e o que fai co único interese de poder axudar algo ó esforzo común de todos. Ademais, ¡a que gloriarse, se detrás de calquera cousa persoal —un libro, por exemplo— sempre hai un pobo!

O segundo tomo dunha colección de tres

Este libríño é o segundo tomo desta colección de tres coa que queremos presentarnos ós evanxeos que cada domingo e festas lemos nas nosas comunidades.

Como o tomo primeiro, tamén este presenta catro elementos para cada domingo; o mesmo evanxeo do día, un comentario a ese evanxeo, unha pregaría e unhas preces.

A novidade dos comentarios

A maior novidade deste libro respecto do anterior está no comentario ó evanxeo. Se recorda o lector, no tomo 1º o comentario recollía as reflexións dun grupo de labregos que se xuntaba para afondar no evanxeo de cada domingo. En cambio neste 2º tomo os comentarios baséanse en feitos da vida real que nos chamaron a atención

no seu momento; eses feitos vímolos directamente relacionados con certas pasaxes do evanxeo, e como tal os presentamos aquí.

Moito lle agradecemos ás persoas que aparecen neses feitos o seu testemuño; as

súas vidas convértense en luz que nos aluma para andar coma cristiáns conscientes nos tempos de hoxe

Coa oración dos salmos

Outra pequena variante do tomo 2º respecto do tomo 1º é que as preces dos fieis case sempre van acompañadas dunha resposta oracional collida dos salmos. Orar ben custa o seu, e por iso nos quixemos achegar á letra e ó espírito dos salmos para beber neles a sabedoría dunha oración aberta e confiada.

¡Que vos aproveite!

O libro presentouse na XVI Romaxe de crentes galegos de O Viso, Lobeira, Ourense; pronto estará nas principais librerías relixiosas de Galicia, sobre todo nas relixiosas.

Sen embargo, o libro non empezará a desempeña-la súa propia función ata o comezo do ciclo B da liturxia; é dicir, alá polos finais de novembro, cando o Advento nos abra as portas do novo ano litúrxico.

E máis nada. Só desexarvos que, se o ledes, vos aproveite e vos axude a ser cristiáns fondos e felices na nosa Terra.

Os que han levar vantaxe no reino

Domingo XXVI do Tempo Ordinario (26 de Setembro)

"Dixo Xesús: Asegúrovos que os publicanos e as prostitutas hanvos levar vantaxe no camiño do Reino de Deus" (Mt 21, 28-32).

Domingo XXVII do Tempo Ordinario (3 de Outubro)

"Dixo tamén Xesús: O Reino dos ceos vaivos ser arramplado para darllo, en cambio, a un pobo que sexa fiel" (Mt 21, 33-43).

¡Tremendas e escandalosas afirmacións estas de Xesús! Da primeira, lembro que nunha ocasión en que lla citei a un "católico de toda a vida", que ademais se preciaba de coñecer bastante ben os Evanxeos, que lía a diario, a súa reacción fulminante foi: "¡En que lugar do Evanxeo pon tal cousa! ¡Só faltaría que Deus premiase máis ós pecadores e dexenerados ca ós que cumprimos co que manda!". Pero Xesús é así de chamativo e case faltón, rompedor. Sobre todo rompedor de vellas e falsas seguridades.

Xesús fala dun Deus que sempre agarda a conversión do ruín (o amo paciente da viña, que agarda o froito debido), que soporta as respostas negativas unha e outra volta (inxustiza, insolidariedade, clasismo, odio, inmoralidade, falsa relixiosidade, xustificación da preguiza para o ben, etc.), que persiste no envío de mensaxeiros,... Pero non tolera a falsa obediencia, a falsa conversión, o falso amor. Por iso prefere a conversión auténtica do marxinado, do pecador público, da prostituta. Ela é capaz de "amar moito, porque se lle perdoou moito", como dixera Xesús na casa do fariseo Simón noutra ocasión. quen coída que non precisa moito do perdón de Deus, porque ten pouco que perdoar, queda sen descubri-la marabilla do amor misericordioso e curador de Deus, e terá que deixar pasar diante del a outros que o descubriron máis fondamente.

Algunhas de cal e outras de area

Por necesidade de traballo ultimamenteiven que estar varias semanas en Madrid. Desexando vivi-lo domingo coma un bo cristián, entre outras cousas, achegueime á Igrexa parroquial veciña para participar na celebración eucarística da comunidade de Aravaca. A celebración resultou ser bastante clásica, pero bastante digna tamén; bastante "vella" nas formas coas que se transmitía a fe, e bastante relaxada para crear un espacio cómodo para a vivencia da fe.

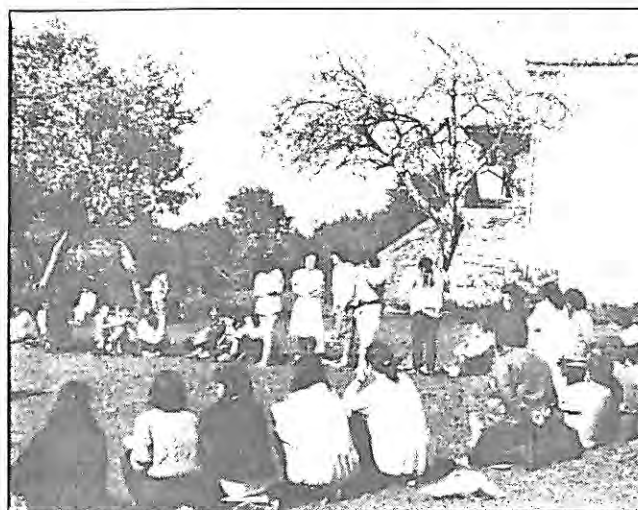
Chamáronme a atención dous detalles. Compártoos co lector porque, ó meu ver, son ben significativos á hora de poder valorar-la calidade dunha Eucaristía. Está claro que o caso pasou en Aravaca, pero podería suceder en calquera poño de Galicia, cambiando o que houbese que cambiar.

Aravaca é un barrio dormitorio dos arredores de Madrid. Alí viven centos e centos de dominicanos, que poñen unha nota exótica nas rúas e prazas da vila, sobre todo cando xoves e domingos, seguindo unha rica tradición popular de orixe, se xuntan en determinados lugares do barrio simplemente para parolar, compartir, pasa-lo tempo. Da colonia centroamericana, moitos

traballan no mesmo barrio no servizo doméstico, outros fano en traballos mal retribuídos.

Pois ben, a Igrexa aquela estaba chea de homes e mulleres máis ou menos ben traxeados e comportados. Pero, ¡non había nin un rostro moreno no recinto da Igrexa! Era evidente que, anque crentes, os dominicanos non estaban integrados naquela comunidade que aparentemente celebraba con fervor e piedade a súa fe.

Despois da homilía un home recorreu os bancos, e de cando en vez metíalle nas mans a algún agraciado un papel pregado. Eu fun deses agraciados. O papeliño non levaba moitas letras. Simplemente invitaba á colaboración na parroquia. E a colaboración consistía non en formar ningún grupo de vida e servizo, senón en axudarlle ó cura lendo as lecturas, facendo de monaguillo, etc. Para

poder acceder a iso, habería que pasar pol despacho parroquial de tal a tal hora.

Non sei se o cura non daba para máis aquela era a participación dos segres que desexaba. Non sei se a comunidade no daba para máis e aquela era a colaboración que se lle podía demandar. Pero saín d Igrexa satisfeito polo que na celebración s me ofrecera e doído por estes detalles que facían fráxil e sospeitosa.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez Priet

O Ano Litúrxico: Un final e un comezo de esperanza

Domingo de Cristo Rei (21 de Novembro)

"Así como todos morreron polo pecado de Adán (=homes-xente en hebreo, un nome colectivo), así tamén pola obra redentora de Cristo han ser todos vivificados... Virá o fin cando Cristo poña o seu Reino nas mans de Deus Pai e xa teña aniquilado todo o poder e potestade" (I Cor 15, 20-28).

I Domingo de Advento. Ciclo B (28 de Novembro)

"Ti es, Señor, o noso Pai; o teu Nome é a nosa redención... Ti ves ó encontro daquel que practica a xustiza e se lembra de Ti seguindo o teu camiño... Alporízaste contra nós pola nosa obstinación no pecado, e mesmo así nós seremos salvos" (Is 63, 16-17; 64, 1-8).

Un final e un comezo de esperanza", titulaba desta volta a sección. Por enésima vez, chamada á preparación, á conversión, a facer un camiño de renovación na propia vida e na da comunidade; particularmente para acolle-lo gran acontecemento do Nadal. Ou o que é o mesmo, un tempo para abri-lo corazón á novidade do "Deus conosco", fronte á instrumentalización mercantilista do Nadal. ¡Que traballo volver a facer ese camiño cando un sabe de certo o pouco que cambiarán as cousas ó remate do traxecto! ¡Que traballo volver a facer un Advento ilusionado, cando un sabe de certo que ó remate estará de novo a mexericada ou a mentira de tantos beléns!

Sen embargo, "a pesar da nosa obstinación no pecado [e a resistencia a convertirse], mesmo así seremos salvos", berra Isaías de parte dun Deus de misericordia e paciencia inesgotable. O Reino avanza, aínda que sexa a pouquiños, coma a semente que vai medrando na escuridade da terra.

Por unha santidad secular

Seguro que o lector recorda que hai uns meses a Xunta de Galicia lle concedeu unha subvención á Igrexa Galega coma axuda para a edición dos libros litúrxicos en galego. Andaba ó redor de 70 millóns de pesetas a entregar en tres anos.

Non é moito o que se está a facer con eses cartos, pero algo se está a facer. E, entre outras cousas, cómpre salienta-la edición do *Diurnal* ou *Libro de oración* da Igrexa; practicamente está preparado todo o material necesario, e o que resta depende boa xestión dos encargados da edición.

Cousa de curas e monxas

Cando o lector poida ter ese libro nas súas mans, cando -se lle apetece- use o libro para satisfacer a súa curiosidade ou a súa devoción, comprobará, se cadra, unha cousa que máis dun temos comprobado: a pregaria da Igrexa, que provoca ó trato de amizade con Deus, faise case sempre desde unhas situacións de pensamento e de vida que teñen pouco que ver co que é o ir e o vir diario da maioría da

xente que se sente e se denomina cristiá.

A pregaria da Igrexa está feita e organizada desde os curas e as monxas, e para o servizo tamén deles.

Queremos outra cousa

¿Que queremos dicir con isto? Que se o lector-orante dese libro non é cura ou monxa, ou non anda moi metido no mundo clerical, dificilmente vai atopar no Libro de oración da Igrexa elementos cos que manter de Deus a súa vida secular de cada día.

Os cristiáns normais temos moito que aportarlle á Igrexa, na vida e na fe.

¿Que queremos dicir con iso? Que se un cristián de a pé, como sómo-la inmensa maioría na Igrexa, quere ter trato de amizade con Deus, deberá buscar humildemente aquí e acolá materiais cos que poder mante-la súa fe, confrontada día a día co rebumbio provocador da vida.

Por unha santidad secular

Non é doado ser un cristián normal nesta nosa Igrexa. Non é doado ser un cristián normal con ganas de santidad; é dicir, con ganas de espazos de oración, de solidariedade, de servizo ós pobres; con ganas de participación política, de celebracións vivas da fe común. En parte porque a cousa en si é difícil.

En parte porque a cousa en si é difícil, e en parte porque na mesma Igrexa hai poucos medios, poucas persoas, poucos espazos que nos faciliten a santidad secular, no medio da casa, da familia, da sociedade e do mundo. De calquera maneira, é posible.

REMOENDO O EVANXEO

Victor Pérez Prieto

Portadores de esperanza e de ledicia

Segundo Domingo de ADVENTO (5 de decembro)

"Consolade ó meu pobo, di o voso Deus. Animade ós da vila" (Is 40, 1-5).

"O señor ten moita paciencia convosco, pois non quere que ninguén se perda, senón que todos se convertan... Nós, que confiamos no Señor, agardamos unc eo novo e unha terra nova" (II Pe 3, 8-14).

"Preparade o camiño do Señor, endereitade as vereas" (Mc 1, 1-8).

Terceiro Domingo de ADVENTO (12 de decembro)

"O espírito do Señor está sobre min ...El foi o que me mandou para levarlle a Boa Nova ós pobres, para cura-los corazóns magoados" (Is 61, 1-2).

"Non matéde-lo espírito nin despreciede-las profecías: discernide ben o valor de cada cousa, e quedade sempre co mellor" (I Tes 5, 16-24).

Cada ano a mesma mensaxe esperanzadora do Advento.

A mesma, pero non caduca e monotonamente reiterativa, senón sempre unha fonte fresca de vida nova. Axudábamo a ver desta volta un borracho hai uns días á 1 da mañá, cando se achegou á miña casa que se caía. Aburrido da vida, quería suicidarse porque se sentía só e sen esperanza. Pero no seu longo e confuso discurso preguntábame unha e outra vez de maneira recorrente: "¿Cando é o advento, señor cura?". El sentíase preso polo pesimismo hinduísta do karma, pola realidade do mal que se celebra nel. Pero unha e outra vez volví preguntarme polo Advento. E eu revivía con forza no

meu corazón as verbas de Isaías: "Consolade o meu pobo, animade ós da vila ...curade os corazóns magoados". Aínda que as miñas pobres palabras se fagan impotentes para aventar a dor do mundo.

— ¿Qué apuro, Xosé? Xa é segundo domingo de Advento e eu cos paxeiros do neno sen comegar.

Un novo libro sobre a Biblia

A maior parte dos lectores de Irimia coñecerán sobradamente a Xosé Chao Rego. A maiores de firmar moitas páxinas da revista en diferentes números, está sendo na práctica o principal promotor tanto da revista Irimia coma da asociación que leva o mesmo nome.

Ademais disto, Pepe Chao está levando adiante caladamente, xa desde hai ben anos, un intenso traballo de estudo e espallamento da cultura bíblica. A constancia dese traballo está á vista e desfrute de todos os sete libros que leva publicados sobre a "Historia do pobo de Xesús", un comentario científico e crente sobre o nacemento, o desenvolvemento o contido dos diferentes textos que foron formando o que hoxe chamamos a Biblia.

En procura da Boa Nova

Este é precisamente o título do tomo VII desta colección que estamos comentando, unha colección que chegará a ter nove tomos.

O presente volume, que acaba de saír á rúa nestes mesmos días, é o segundo da parte que o autor chama o "Testamento

Cristián", é dicir, os libros que vulgarmente denominamos Novo Testamento.

Neste tomo analiza o ambiente histórico, cultural, e teolóxico no que se fixo posible a aparición de textos coma os evanxeos de Mateo, Marcos e Lucas e algunhas cartas da tradición paulina. Boa parte deste libro vai dedicada ó comentario dos relatos da Paixón, relatos que, anque últimos nos correspondentes evanxeos, foron primeiros nas mans dos crentes que desexaron coñecer-la vida de Xesús.

Entre o vello e o novo

Chao Rego é fiel á súa teima de nos presenta-los textos bíblicos desde o momento e circunstancias do seu nacemento; e por iso pódenos descolocar un pouco ver cómo rompe o esquema máis tradicional de seguir eses textos, e nos abre as portas dun acceso novo ó mundo literario e espiritual da Biblia.

O autor non inventa nada con isto; simplemente é fiel ós máis serios traballos sobre a Biblia, que nos están invitando a unha comprensión da mesma, crente si, pero non inxenua nin ignorante.

Historia do pobo de Xesús En procura da Boa Nova

Xosé Chao Rego

Libro VII

EDICIÓ DO CASTRO historia

Se o lector se anima a ler este tomo, cousa que lle aconsellamos, poderá desfrutar recoñecendo as fontes das fontes sobre as que descansa a tradición literaria da súa fe cristiá. Cousa moi importante nestes tempos nos que, ou se ignora a Biblia, ou se bota man dela cunha lixeiraza parva e adormecedora.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

Pedro, André, Santiago, Xoán, pescadores foron coma estes. ¿Quen sospeitaria hoxe unha Igrexa fundada sobre mariñeiros de Aguiño?

Domingo II do Tempo Ordinario (16 de Xaneiro)

"O Señor chamou por Samuel coma outras veces, dicindo: ¡Samuel, Samuel!. El respondeulle: Fala, Señor, que o teu servo escoita" (Sam 3, 3-10).

"Uns discípulos sentíronas palabras de Xesús e fórono seguindo. Este volveuse e preguntoulles: ¿Que é o que buscades? Eles respondéronlle: Mestre ¿onde vives? El díxolles: Vinde e veredes. Entón foron, viron e quedaron con El" (Xn 1, 35-42).

Domingo III do Tempo Ordinario (23 de Xaneiro)

"Pasando ó longo do mar de Galilea, Xesús viu a Simón e Andrés... e díxolles: Vinde comigo e fareivos pescadores de homes" (Mc 1, 14-20).

Chamada e resposta, a eterna esencia da fe. Invitación ó seguimento e conversión. A invitación sempre parte de Deus. El foi quen "nos amou primeiro", como insiste San Xoán (I Xn 4). A resposta supón atención para escoitar e dispoñibilidade, pero ¿estamos atados por tantas cousas! A resposta xenerosa non pode ser só cousa duns poucos, dos "misioneiros" ou de "Santa Teresa de Calcuta", como me dicía un amigo días atrás. A invitación está cursada para todo cristián; cadaquén ten que da-la súa resposta honrada e radical a esta chamada. Mais, ¿como quedar con Xesús sen antes ir e ver?

1994: Ano Internacional da Familia

O ano 1994 é o ano internacional da familia. Celebrarase baixo o lema "A familia, recursos e responsabilidades nun mundo en evolución". E terá estes dous obxectivos: por unha banda, axudar a tomar conciencia sobre as cuestións relativas á familia, e pola outra facer que os países leven a cabo unha política que realmente tente resolver os problemas relativos ás familias.

A familia en debate

A familia ten sido obxecto de moito debate nos últimos decenios. Algúns, os máis de esquerdas, considerábanla como unha institución avellentada que, ou ben había que varrer do mapa social, ou cando menos transformar moi fundamentalmente; e iso porque a consideraban unha institución ó servizo de tradicións e formas de vida antigas que era necesario superar, se quería modernizarse.

Outros, os máis de dereitas, pensaban que non, que seguía a se-lo castelo invencible sobre o que se podería fundamentar

unha sociedade fiel ós grandes valores de sempre.

Un necesario equilibrio

Máis alá dese debate, quizabes imprescindible e necesario, todos, desde as diferentes ciencias referentes á persoa humana, seguen a afirmar a grande importancia do núcleo familiar para garantir unha boa construción da persoa e unha boa introdución da persoa no medio social que a rodea.

Sen un bo acompañamento familiar, cuestións tan básicas coma a introdución no mundo dos valores, a iniciación no mundo do afecto, a apertura ó comunitario, etc., non se poderán levar a cabo, coa conseguinte perda de posibilidades de ser felices na vida.

Un apoio necesario

Coidamos que desde a fe cristiá debemos favorecer unha boa realización do ano internacional da familia. Deus, o Deus cristián, é tamén familia, comunidade; e á familia e comunidade, convidáanos cada día. Unha familia sen amos nin servidores, cos papeis diferentes que cada persoa debe xogar na mesma, e cunha consideración especial cara ós que na familia sempre levan as de perder: os nenos, os vellos, os enfermos, e incluso as mesmas mulleres.

Revisa-lo funcionamento da nosa familia, a fondo, pode ser unha boa maneira de dar comezo a este ano internacional da familia.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

Domingo IV do Tempo Ordinario (24 de Xaneiro)

"Chegou Xesús a Cafarnaúm, e o outro sábado foi a sinagoga e púxose a ensinar. Todos quedaron pasmados das súas palabras, porque non adoutrinaba á xente como facían os outros escribas e doutores, senón que falaba con autoridade". (Mc 1, 21-28).

Domingo V do Tempo Ordinario (6 de Febreiro)

"Chegada a tardiña leváronlle tódolos enfermos e endemoniados; a vila enteira se amoreaba na porta" (Mc 1, 29-39).

"Pero iso... o cura ¿díxoo ou predicouno?". É un vello comentario do paisano a algo que lle contaron que dixeran o cura na Misa. O pobo, ás veces, distingue ben o que "predica" o cura porque ten que "adoutrinar" -e ¿que vai dicir?, o de sempre-, do que "di", para comunicarlle algo á súa comunidade, ben sexa algo concreto e cotián ou algunha confesión persoal, que lle sae de moi a dentro. Para o primeiro segue sendo certo aquilo de: "Predica meu cura, predica meu frade, que por un oído me entra e polo outro me sae". Para o segundo adoita prestar máis atención, faga caso ou non.

Xesús "falaba con autoridade... non coma os escribas e doutores", porque estaba metido na realidade do seu pobo e sabía darlle resposta ós seus problemas; e o pobo "amoreábase ó seu carón", aínda que logo o abandonasen...

"¿O que a Igrexa podería facer polo país. Cambialo por enteiro!", sei que dixo nunha ocasión Ramón Piñeiro; pero Franco Grande confesaba amargamente "A historia da Igrexa galega é a historia dunha traizón ó país". Por iso a Igrexa galega ten pouca autoridade cando lle fala ó seu pobo. Pero ¿quen é de tira-la primeira pedra? ¿é tan só o caso da alta xerarquía? Só falará cunha autoridade recoñecida polo seu pobo cando faga realmente seus "os gozos e as esperanzas, as ledicias e as penas do seu pobo", como pedía o Concilio Vaticano II (Const. "Gaudium et spes").

O gozo do suficiente

A cultura do consumo

A calquera persoa que veña dos países do Terceiro Mundo a un dos nosos pobos, a unha das nosas familias, o primeiro que se lle ocorre dicir é que nada-mos en abundancia. E iso anque este pobo e esta familia onde esa tal persoa se achegue sexa un pobo e unha familia das que nosoutros chamamos pobres.

Sen embargo, a nós aquí todo nos parece pouco e seguimos buscando a maneira de ter máis. A nosa é a **cultura do consumo**, un consumo que algúns xa teñen e un consumo que outros desexan con tódalas ansias, pois pensan que niso está a saída para todo.

Na busca da felicidade perdida

O certo é que con tanto ter e ter non somos demasiado felices. As nosas persoas non son persoas máis equilibradas cás que se formaron en épocas de non tanta abundancia; e as nosas familias tampouco, e os nosos pobos tampouco. ¿Que pasa entón?

O consumo non satisfai as demandas máis vivas que nacen dentro de nós.

Todo parece indicar que o consumo non satisfai necesidades fondas da persoa, as necesidades que máis primeiramente habería que cubrir para ser persoas enteiras e felices. Chega ata onde chega, e chega a moitas cousas, pero ter e consumir non satisfan, nin moito menos, as demandas máis vivas que nacen dentro de nós.

Un invento dos pobres

Unha vez máis é desde os pobres desde onde nos pode vir unha solución. Hai hoxe bastante xente que, vistas as cousas como dixemos anteriormente, deron en pensar se non sería unha tolería obsesionarse por iso de ter e ter sen paz nin sosego. E descubriron que había outra cultura distinta da do consumo, que sería a **cultura do suficiente**.

A **cultura do suficiente** leva consigo unha maneira de vivir onde un se limita e se contenta con aquelas cousas imprescindibles para ter unha vida digna dentro da total moderación.

Esta **cultura do suficiente** ábrenos á solidariedade coa xente, sobre todo cos outros pobres; ábrenos tamén ó respecto da natureza; e axúdanos a atender mellor a aquelas zonas de nós mesmos e das nosas relacións onde verdadeiramente se xoga a nosa felicidade.

Como o invento este nos parece moi proveitoso para os cristiáns, seguiremos falando del noutras ocasións.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

Semana Santa e Pascua

Para os cristiáns algo máis que días de vacación

Domingo de Ramos (27 de Marzo)
Xoves Santo (31 de Marzo)
Venres Santo (1 de Abril)
Pascua (2-3 de Abril)

Un Viacrucis diferente

Atopeino nunha igrexa nova do Quito. Era un viacrucis diferente. Sinxelas táboas pintadas con cores vivísimas; os seus personaxes eran todos indios, desde o Cristo, María e as mulleres, ata o Cireneo e mesmo os que maltrataban ó Naza-

reno. O seu pé, soaban diferentes aqueles versos que cantaba Nacha Guevara:

*"Pola Idea perseguida,
polos golpes recibidos,
por aquel que non resiste,
por aqueles que se esconden,
polos pasos que vixían,
pola forma con que atacan,
polos fillos que te matan.
Polas terras invadidas,
polos pobos conquistados,
pola xente sometida,
polos homes explotados,
polos mortos na fogueira
polo Xusto axusticiado,
polo Reo asasinado
polos Lumes apagados.
Nomeóte Liberdade".*

Un enterro sen coches

Son estas as primeiras palabras que escribimos nesta páxina de IRIMIA despois da Pascua. Aproveitámolas para vos desexar moita felicidade a tódolos lectores da nosa revista. ¡Oxalá todos entremos, canto máis mellor, na vida e na dita dos renacidos en Deus a unha vida máis libre e servidora!.

Cada día algo máis libres

Os cristiáns andamos sempre coma nunha tensión entre a total liberdade e felicidade que cremos atopar en Cristo resucitado, e os pequenos espacios de liberdade e de felicidade que cada día imos construíndo co noso esforzo e co esforzo dos demais.

Consideramos que estas pequeniñas cousas son as que van abrindo o camiño e a esperanza cara a ese estoupido total de felicidade que Deus insistentemetne nos promete. E penso que nisto andamos no certo.

A casa, a familia, o lugar de traballo, o noso pobo, son os lugares pequenos de

cada día onde podemos ir experimentando o precioso que é ser libres e servidores da irmandade.

A ousadía de romper cadeas

A pouco que abramos os ollos, podemos ver cada día cousas que nos recordan cómo o Espírito de Deus traballa para a liberdade.

Nesta ocasión foi nunha aldea pequena de Galicia. Todos sabémolo moito que levamos metido no corpo iso de honrar ós mortos case máis do que adoitamos honrar ós vivos. Para iso non receamos

Que cada día xermole en nós a flor da liberdade

en merca-la mellor caixa, moitas coroas de flores, carretar xente en autobuses, etc., etc. Rivalizamos en ver quen prepara o mellor e máis grande enterro.

Para moitos isto é unha verdadeira cadea coa que se senten socialmente apreixados. Rompela custa o seu, e case nunca se ten a ousadía de o facer.

O mérito dos pequenos

Neste caso, unha familia humilde que sofre a morte da velliña da casa, coidada e amada ata o derradeiro momento, decide romper con este costume de morte e non pon coches para carretar á xente.

Non é doado dar este paso, pero fixérono. Non é doado expoñerse a recibir críticas, pero fixérono. Non é doado decidirse a facer aquilo co que máis estamos de acordo, pero fixérono.

Nese pobiño de Galicia, ó tempo que se celebraba unha morte, floreceu nesta primavera unha flor viva de liberdade que sabe a resurrección, que sabe a Deus, ¡Gracias a Deus!.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

II Domingo de Pascua (10 de Abril)

"Os apóstolos falaban valentementa da Resurrección do Señor" (Feit 4, 32-35).

"Xesús presentouse no medio dos discípulos, dicíndolles:

- ¡Que a paz sexa convosco!

... Os discípulos enchéronse de ledicia ó ve-lo Señor.

... conforme me mandou meu Pai a min, así tamén vos mando a vós" (Xn 20, 19-31).

III Domingo de Pascua (17 de Abril)

"Pedro faloulle á xente e dixo:

... o Deus dos nosos pais foi quen gloriificou ó seu servo Xesús... mataste-lo dono da vida, pero Deus resucitouno... e nós somos testemuñas" (Feit 3, 14-19).

"Presentouse Xesús no medi dos discípulos e díxolles:

- ¡Que a paz sexa convosco. Son eu, non teñades medo". (Lc 24, 35-48).

A fe é pobreza: non ter plena luz, senón a luz suficiente para poder soporta-la escuridade (L. Evely).

A fe é un encontro no que Deus tomou a iniciativa ...É un encontro de amor (Mollart).

A fe é unha luz interior que transforma a mirada humana do crente (Barbotín).

A fe na Resurrección é a peza fundamental do cristianismo. Pero non busquemos respostas fáciles á pregunta de en que consistiu esa Resurrección e cómo era o corpo do Resucitado, que de calquera maneira saía das coordenadas espacio-tempo. O fundamental é a experiencia que tiveron os apóstolo, os seus amigos, aínda que

covardes, de que o Señor estaba vivo, de que a morte non tivera a palabra derradeira sobre el. O fundamental é a alegría desbordante, porque se atoparon de novo co Señor, e o anuncio desta experiencia, da que son testemuñas.

Entender ata onde se poida... Pero sempre respecta-lo misterio, máis grande có que nós podemos explicar. A fe pode ser razoable, pero non demostrable. A ciencia pode facer a Deus máis razoable, pero a el só se chega polo corazón e a experiencia da fe. Os grandes físicos deste século foron moitos deles místicos, non chegaron a palpar as chagas de Cristo resucitado, pero si foron quen a descubrir que hai alguén na entraña mesma da realidade que eles non podían apreixar. É o tempo da humildade da ciencia e da experiencia ¿É o tempo da fe? ¡Ditosos os que cren sen ver!.

A oración do Miguel

O Miguel ten uns 50 anos. É fillo da inclusa, non coñeceu pai nin nai, tampouco moitos afectos. Está tan pouco afeito ás delicadezas que a pouco de coñecelo, unha mañá que o saudei co simple, ¡Bo día!, por pouquiño non se volve a min coidando que facía burla del.

No refuxio onde foi dar co seu alcoholismo e a súa vida marxinada atendeno humanitariamente, ten cama, almorzo, certa atención... pero non encontra alcohol. Será por iso e polo peso da súa vida destrozada, que cando se ergue adoita principiar o día botando disparates. O Miguel é certamente un xurafaz.

Hai poucos días oíno polo corredor do refuxio co seu rosario matutino feito dunha longa ringleira de blasfemias e imprecacións.

Pero oín tamén, e vin, o marabilloso milagre da súa oración verdadeira: vino abrir o balcón (amencía un día limpo) e mirar arriba e 'a baixo, ó ceo e á rúa, e sentinlle dicir "gracias Dios, hoxe teremos bo día, hai luces".

Si, na súa linguaxe é o mesmo Nosopai que eu rezo, e seguramente mellor, porque, ¡deixo pasar tantos días e tantas cousas boas sen agradecerlas!

Rosa.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

I Domingo de Pascua (8 de Maio)

"Amémonos uns a outros, pois o amor vén de Deus e todo aquel que ama naceu de Deus e coñéceo. O que non ama non coñece a Deus, pois Deus é amor" (1 Xn 4,7-10)

"Como me amou o meu Pai, así vos ameí eu: permanecede no meu amor. Se gardade-los meus mandamentos permaneceredes no meu amor... Este é o meu mandamento: que vos amedes uns a outros como eu vos ameí" (Xn 15,9-17)

Ascensión (15 de Maio)

"Díxolles Xesús ós seus discípulos: — Ide polo mundo enteiro anunciando a Boa Nova" (Mc 16,15-20)

Alguén dixo que Xesús nos ensina a conxuga-lo verbo "amar" en tódolos tempos e en tódolos modos. E a primeira persoa da conxugación é Deus: "Eu amo", "Eu ámote hoxe", "Eu ameite", "Eu amábate xa antes de te crear, "Eu amareite sempre". A Creación é a manifestación do amor desbordante de Deus. O Big-Bang, a gran explosión que deu orixe ó Universo hai quince mil millóns de anos, é a explosión do amor creador de Deus. Ata nós segue chegando o eco e os efectos desa explosión do amor de Deus, coma o froito dunha reacción en cadea. O Fillo é a Palabra de Amor do Pai, o Espírito é a presenza do Amor de Deus na comunidade, que ten coma encargo anunciar por todo o mundo A Boa Nova do Amor actuante de Deus. É en Cristo onde atopámo-lo eco e a imaxe perfecta dese

Amor de Deus, el é a expresión material e humana do Amor eterno do Pai, un amor actuante, persoal e comunitario, místico e político.

"No principio

- antes do Big Bang, antes do espacio tempo-

era a Palabra (Palabra Amorosa)...

No principio era o Canto...

A Creación é Poema...

As cousas non creadas polo cálculo senón pola poesía.

Polo Poeta (= Creador)..."

(Ernesto Cardenal, *Cántico cósmico*, cantiga 2)

Experiencias de vida cristiá

A gloria de Deus e que a xente teña vida.

Chegáronnos hai uns días algunhas cartas, onde os que as escribiran contaban algo do que significaba para eles ser crentes en Xesús resucitado, libre e liberador. Velaquí algúns deses testemuños, que propoñemos para gozo e proveito dos lectores de IRIMIA.

* "O sentido que ten Xesús na miña vida é unha forza interior que che fai espertar cada mañá con novas forzas, con ganas de seguir camiñando e loitando polo que é xusto. É unha esperanza nova cada día."

* "Xesús axúdame a comprenderme e a coñecerme mellor a min mesma e a mellorar. Axúdame a supera-los momentos difíciles da miña vida, porque penso que el pasouno moitas veces moi mal e nunca se veu abaixo."

Penso que Xesús nos salva dalgúns males, nalgúns momentos, aínda que nós non nos deamos conta.

Temos moitas cousas que agradecerlle, temos unha familia, os nosos pais traballan e non nos falta de nada. Sen

embargo hai cousas que non entendo, coma as guerras, a fame... pero penso en que algúndía se arranxarán.

Xesús forma parte da miña vida, é un modelo a seguir, tanto nos momentos difíciles coma nos bos momentos."

* "Eu estou convencido de que o exemplo de Xesús me dá forzas para ser utópico e non ter moitas máis pretensións cás de estar coa xente máis necesitada do arredor; andar a procura de ser solidario con todos, en especial cos pobres do mundo. Procurar facer e ser parte da comunidade, coma principio básico de xustiza, aínda que sei, teño moitos tropezos e fallos."

"De que me libera a min Xesús? Do medo a tira-la toalla, a non ser capaz de seguir, a perde-la esperanza. Animado polo seu exemplo de que a pesar de chegar a sentirse turbado, tirou ata o final, animada tamén polos que na comunidade van diante, cun compromiso consecuentes coas súas crenzas."

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

Pentecostés (22 de Maio)

"Ninguén pode dicir que Xesús é o Señor se non é pola acción do Espírito Santo... Todos fomos bautizados no mesmo Espírito... e todos bebemos tamén nun único Espírito" (1 Cor 12, 3-12)

"Cando chegou o día de Pentecostés... Enchéronse todos do Espírito Santo" (Feit 2, 1-11)

A Trindade (29 de Maio)

"O Espírito que recibistes non fai de vós escravos para seguides vivindo no temor: recibiste-lo Espírito de profecía polo que podedes dicir a Deus ¡Abba!, que quere dicir ¡Paicño!" (Rom 8, 14-17)

"Xesús díxolle ós Apóstolos:

-Ide adoutrinar a tódalas nacións, bautizando no nome do Pai e do Fillo e do Espírito santo, aprendéndolles a gardar canto vos mandei" (Mt 28, 16-20)

Pentecostés é a experiencia da transformación, do alento, do impulso para unha nova tarefa. Os Apóstolos reciben o Espírito non para pechase en si mesmos, senón para abrirse á misión universal. É o Espírito de Deus, o Espírito de Xesús, o Espírito da liberdade e do amor incondicional. O Espírito de Deus espallado por todo o mundo, en tódalas persoas de boa fe.

Pentecostés é o comezo da Igrexa, un comezo simbólico e vital, máis que unha realidade historicamente datada. Pero Pentecostés é tamén o espallamento do Espírito "sobre toda carne".

É o Espírito que nos achega ó Deus vivo, que é Amor, Misterio de Amor, non un misterio filosófico ou matemático, senón un misterio de comunión no Amor. Un misterio para adorar e vivir, máis que para comprender; un misterio para deixarse fascinar pola fondura de Deus. ¿Que podemos saber de Deus? Pouco, máis ben acollole.

Xente liberada

Unha vez máis seguimos presentando testemuños persoais que nos foron chegando de xente que se sente liberada pola forza de Xesús resucitado. As persoas que mandan estas cartiñas responden nelas a este pregunta: **¿De que te libera Xesús resucitado?**

* "Libérame do medo á morte. Libérame cando me sinto marxinada por face-lo que creo que debo, en contra do que está no ambiente.

Xesús libérame do meu propio peso e lánzame cara ós demais coa forza dunha frecha impulsada polo amor.

Ultimamente reconeço en min un impulso de liberación do meu medo ante o poder político e o poder relixioso, que me leva por unha parte a confiar máis en min, e por outra a confiar máis en Xesús.

É a razón pola que soporto as miñas torpezas. Fai que eu me

sinta persoa digna a pesar da miña pequenez.

Os momentos de máis paz e felicidade na miña vida son aqueles nos que me sinto acollida polos demais no seu nome, tal como eu son".

* "Libérame desde o momento que son capaz de unirme á plataforma do

paro para loitar polos talleres do INEM na miña comunidade".

* "Xesús para min libérame da soledade. Outra cousa da que me libera é cando téis problemas e non os queres comentar con ninguén, pois contásllos a el; é un bo escoitador. Axúdame tamén a non ter medo desta vida. E no aspecto humano, pois axúdame a comprender e a respectar ás outras persoas dun xeito máis humano".

* A min libérame do respecto humano que me supón estar cerca dun alcohólico que teño coma compañeiro de traballo, ó que ninguén lle fai caso e se apartan del".

* Cando creo que algo malo lle pode chegar a pasar a algunha persoa que quero, parece que me "libera" do medo: tranquilízame. Axúdame a aprender a aceptar ós demais tal e como son e non como eu quero que sexan".

Se lle facemos sitio a Deus na nosa vida, daquela todo pode facerse novo e mellor

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

CORPUS CHRISTI

Festa do Corpo e do Sangue de Cristo.
Día da Caridade (5 de Xuño)

"Só es solidario se compartes. Comparte.
Traballemos pola xustiza"

"Cristo é mediador dunha nova Alianza" (Heb 9 11-15)

"Xesús colleu o pan, deu gracias, partiu e déullelo, dicindo:

- Tomade, isto é o meu corpo.

E collendo unha copa, dando gracias, pasoullela dicindo:

- Isto é o meu sangue, o da Alianza, vertido por todos" (Mc 14, 12-26).

Un dos Santos Padres da Igrexa, daqueles que falaban sen pelos na lingua, escribiu nunha ocasión sobre a eucaristía: "Gustache-lo sangue do Señor e non recoñeces ó teu irmán. Deshonras esta mesa" (San Xoán Crisóstomo). E o que el entendía por **recoñecer ó teu irmán** escribiuno en moitas ocasións, con verbas particularmente duras para os ricos: "Os ricos son coma os bandidos que asaltan os camiños", ou "Forzosamente no comezo e na raíz as túas

riquezas proceden da inxustiza". Tamén escribiu unhas verbas que resultan tremendamente actuais no clima fedorento que se respira entre os nosos dirixentes: "Se fose

posible castigar ós ricos, estarían os cárceres cheos deles".

Tamén dixo Xoán Paulo II que: "O sacramento da Eucaristía non se pode separar do mandamento da caridade. Non se pode recibilo Corpo de Cristo e sentirse lonxe dos que teñen fame e sede, son explotados ou estraxeiros, están encarcerados ou enfermos". E ata o di o mesmo Catecismo novo: "A Eucaristía supón un compromiso en favor dos pobres" (n. 1397).

Pero, desgraciadamente, estas afirmacións pérdense na retórica das grandes palabras. E a palabra **comunión** rara vez se relaciona con "común-unión" cos irmáns todos e particularmente cos que menos poden. É tan só algo que hai que cumprir cada ano "por Pascua florida", ou os máis devotos con máis frecuencia, coma "alimento espiritual", que rara vez leva a compromisos reais fóra da igrexa.

E, sen embargo, como cantaba Violeta Parra, traducindo en versos a palabra **solidariedade**:

"La vida no vale nada
si no es para perecer
para que otros puedan tener
lo que uno disfruta y ama".

¡Libres!

Houbo xente que nos estivo mandando os seus testemuños de vida cristiá; con eles contestaban dalgún xeito á pregunta sobre de qué os liberaba a eles Xesús resucitado. Para rematar xa esta presentación de testemuños, ofrecemos hoxe este molliño deles, que nos poden axudar a mellor vivir coma cristiáns.

—Xesús libérame da escuridade que nos produce a falta de esperanza dun mundo novo, onde existe o amor. Xesús é o exemplo indispensable de que isto é posible e alcanzable. Libéranos do ter e produce pensar que camiñamos xuntos, nunha comunidade, sen saber para onde. Libéranos do medo ó fracaso, porque gracias a el moitos o conseguiron. Sen Xesús a fe de que podemos facer para que este mundo mellor non existiría e... ¿que é o que hai sen fe? Eu non o sei, pero imaxino que non debe ser moi gratificante e alentador vivir sen crer en algo mellor”.

—“Xesús libérame da hipocrisía, de ter comodidade, e inconsecuencia comigo mesma e cos demais. Porque el levou a súa crenza ata as últimas consecuencias, ou sexa, fixo sempre o que el cría xusto,

Porque cremos en Xesús resucitado valorámo-la vida que temos, e loitamos para vela mellorada para todos.

sendo consecuente. Eu sinto que podo, ou debo, e quero ser unha persoa consecuente. E iso faime libre”.

—“A min Xesús resucitado libérame do meu orgullo, do meu orgullo a nivel de parella e a outros niveis; eu non era capaz de ceder ante unha situación difícil, e esperaba sempre a que fose o outro lado o que dese o primeiro paso. Penso que me libera, porque neste aspecto mellorei”.

—“Xesús libérame da desesperanza, da miña maneira pesimista de ver as cousas, ó ver estes signos de esperanza como é esta reunión; o comprobar todo isto na xente mantente na esperanza”.

—“Xesús axúdame a comprender mellor a vida, pensando que o que está pasando agora no mundo enteiro (guerra, fame, paro...) poderase solucionar algún día, se tódalas persoas (ricos, pobres, políticos...) pensamos en axudarnos uns ós outros e en comprendernos mellor.

Eu espero e creo que todos estes problemas se poderán solucionar nalgún momento”.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

A fe move montañas

Domingo XII do Tempo Ordinario
(19 de xuño)

“Os discípulos berráronlle a Xesús:

-Mestre ¿no ves que imos afogar?

El, posto en pé, encarouse co vento... Despois díxolles:

-¿Por que tedes tanto medo? ¿É que aínda non tede fe?” (Mc 4, 35-40)

Domingo XIII do Tempo Ordinario
(26 de xuño)

“Deus non foi o que fixo a morte nin a goza destruíndo a ninguén” (Sab 1, 13-250).

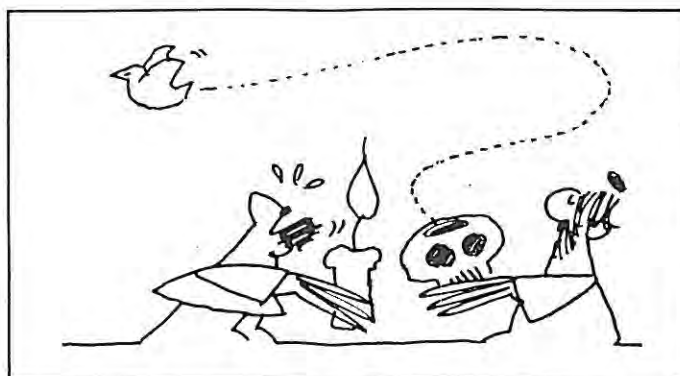
“Xesús díxolle á muller:

-Mira filla, curoute a túa fe” (Mc 5, 21-43).

Certamente, a fe é fonte vida, e por iso ten unha forza curativa, non no sentido máxico de Monseñor Milingo e outros curandeiros, senón porque ter vida é algo máis que non estar enfermo. A verdadeira saúde é algo máis que o material, é tamén unha realidade psíquica e espiritual; ambas profundamente vencelladas, como saben moi ben os médicos. Por iso, Xesús é a

saúde, é salvador máis que curador-curandeiro; é era tremendamente cauto nas súas curacións, e interesáballo tanto o espírito coma o corpo.

Estamos chamados a vida, e por iso a fe no Deus da vida é fonte de vida, na medida en que nos imos encontrando personalmente con el de forma progresiva. Dicía o agnóstico Tierno Galván que a fe era algo moi grande e verdadeiramente envexable, aínda que el non tivese demasiado esa sorte: “A fe á un feito inaudito, un feito extraordinario. A fe fonda, sólida e auténtica é un dos fenómenos máis interesantes que se producen no mundo... Desde a fe resólvense tódolos problemas” (“Cabos sueltos”).

Deus invítanos a pasalo ben

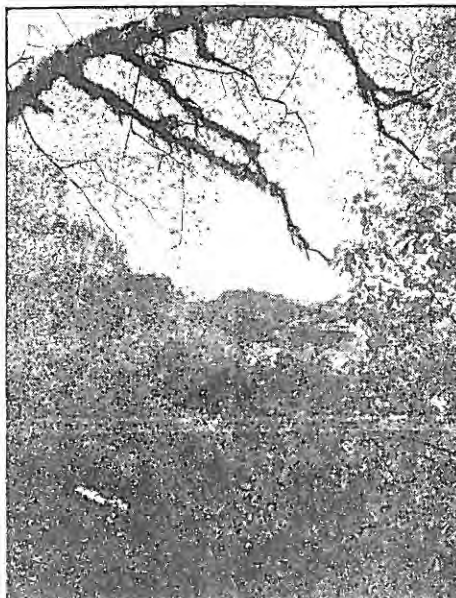
Chega o tempo do verán. O que máis e o que menos dispónse a pasar uns días felices, alonxado do ritmo diario do traballo, na compañía máis insistente de persoas queridas, facendo cousas que a un lle dan gusto e pracer. Non todos poden dispoñer disto, pero os que poidan ¡noraboa!

Deus é amigo do pracer

Anque nos pareza o contrario, Deus é amigo do noso pracer. Anque por veces parece que nos ensinaron a vivi-la fe con amargura e rixidez, Deus é amigo do pracer. Anque todos estamos convocados por Deus para un traballo diario en favor da irmandade real entre a xente, Deus é amigo do noso pracer.

Gústalle que amemos, que folguemos, que riamos, que compartamos, que esteamos máis unidos ca nunca, que aliviémolo corpo e mailo espírito, que sexamos felices; que non nos deixemos obsesionar por producir e por ter moitas cousas, xa que

isto case sempre trae tristura e preocupación desmedida. Deus querenos en vacación, porque a vacación é unha boa oca-

En bo gusto e pracer, non hai coma Deus

sión para humanizarnos máis, para facernos polo tanto máis fillos del.

Hai un pracer maior

Deus, que sempre quere o máis e o mellor para todos nós, non se contenta con vernos en calquera vacación. Invítanos a contempla-las súas marabillas espalladas en calquera recanto da nosa xeografía. Invítanos a contempla-las marabillas feitas pola xente, que son reflexo da súa infinita creatividade.

E invítanos tamén, aínda en vacacións e porque nos quere moito, a introducirmos no mundo marabilloso do pobre e da pobreza, para gozar cos pobres, para gozar con Deus que vive especialmente cos pobres, para chegar ás fontes do máis grande pracer e admiración.

Sen caer en parvadas, deixémonos incluso orientar por Deus á hora de selecciona-las nosas vacacións, seguros de que en bo gusto e pracer non hai ninguén coma Deus.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez Prieto

Un Xesús nada apático

Domingo XVI do Tempo Ordinario
(10 de Xullo)

"Eran moitos os que fan e viñan, e nin para comer atopaban tempo..."

Xesús atopouse cunha grande multitude. El, conmovido, porque eran coma ovellas sen pastor, púxose a predicar ensinándolles moitas cousas" (Mc 6, 30-34)

Domingo XVII do Tempo Ordinario
(24 de Xullo)

"Xesús colleu os pans e, dando gracias, repartiu ós sentados canto quixeron, e o mesmo os peixes. Cando se fartaron díxolles ós seus discípulos:

- Recollede os anacos sobrantes, para que non se estrague nada" (Xn 6, 1-15)

Non, Xesús non era nada a-pático, non era indi-

ferente ante a realidade da xente, era máis ben sim-pático, entraba nos problemas da xente do seu pobo, sufría con eles e aledábase con eles. Non lle resultaba doado ás veces. Pero facía a diario, por iso non tiña case tempo nin de comer. Eu tamén coñezo

a máis dun que lle ocorre outro tanto ... e réñenlle por desordenado. Non é doado amar coma Xesús, ata na realidade fonda da xente, dándose completa e gratuitamente, pero o cristián está chamado a vivir e testemuñar ese amor gratuito nun mundo consumista no que todo se merca e se vende.

¡E vai Xesús e dalles de comer de balde a un feixe de xente! Gracias a que os apóstolos foron capaces de comparti-lo que tiñan, e non tiraron nada.

Que a nosa oración sexa:

"Veño onda ti, Pai,
para aprender a amar
gratuitamente
como amou Xesús,
como ti nos amas gra-
tuitamente a todos,
sen distinción ningun-
ha".

Doce boas cousas que un cristián galego podê facer por Galicia

- 1 Coñecer e desfrutar Galicia. Moitos programan as súas vacacións fóra de Galicia, cando aínda non coñecen nin a milésima parte da súa femosura xeográfica e humana.
- 2 Coñecer Galicia por dentro, é dicir, a un nivel máis fondo do que o paisaxístico: o nivel das realidades sociais, económicas, culturais, relixiosas, políticas.
- 3 Coñecer Galicia desde o lado dos máis pequenos e marxinados de Galicia. Estar ó tanto destas bolsas de pobreza e de marxinación que tamén existen entre nós.
- 4 Coñecer ben a nosa fala e empregala con normalidade, sen desprezo por ningunha outra, pero cun grande amor pola nosa.
- 5 Coñecer e valora-los nosos persoais; hai moita xente moi valiosa que Galicia ten producido e aínda produce. En moitas cousas son o noso espello e a nosa forza.

- 6 Coñecer e ama-la historia de Galicia, para saber de onde vimos, quen somos, cales son as nosas raíces e cal é a nosa orientación histórica.

25 de xullo reclamando galeguidade.

- 7 Saber baila-los nosos bailes, e baila-los de feito en canta romaría poidamos participar.
- 8 Participar en partidos políticos, sindicatos, asociacións de veciños, movementos populares onde se promova a conciencia de pobo galego.
- 9 Fuxir do caciquismo coma do lume, facer ben o noso traballo e pedir xustiza onde moitos meten recomendacións.
- 10 Sentirnos orgullosos de sermos galegos, e transmitir ós nosos fillos esta mesma conciencia.
- 11 Agradecerlle a Deus tanto ben como hai para nós en Galicia, e converte-lo noso agradecemento en vontade de loita e de mellora permanente.
- 12 Amando e servindo a Galicia, reconciliados con ela, ollar cara ós máis pobos do mundo coa mellor vontade solidaria.

REMOENDO O EVANXEO

Victorino Pérez

¿Quen pode comer o pan de Deus?

Domingos XVIII e XIX do Tempo Ordinario
(31 de xullo e 7 de agosto)

Dixo Xesús:

A eucaristía é seguramente o símbolo máis controvertido da fe católica. Bandeira de místicos e santos de categoría, e bandeira tamén dunha relixiosidade alienante (comulgar con Deus sen comulgar cos irmáns, ritos baleiros de compromiso) e do legalismo máis reaccionario (o importante é cumprir co rito tal como manda a Igrexa). Hai poucos días, unha gran poeta galega, Luz Pozo Garza, dicíame que aínda que un fose non crente -que non era o seu caso- a eucaristía sería un símbolo xenial, dos meirandes que teñen aparecido na historia da cultura.

A lectura eucarística deste famoso discurso de Xesús parece-lles a algúns eséxetas forzada. Dáme igual, a min encántame e paréceme un dos discursos máis fermosos de Xesús, e desde logo, o máis escandaloso; a xente non o puido aturar e foise indo antes de que rematase.

Pero unha das cuestións relacionadas con ela é ¿quen é digno de recibila eucaristía? Demasiado a miúdo o come-lo pan eucarístico converteuse en "premio para os bos", os "sen pecado", que viñan ser aqueles que "non rompen un prato". Sería o premio para

- Eu son o Pan da Vida: aquel que vén a min non terá máis fame e o que cre en min non terá nunca sede...

Eu son o pan vivo que baixou do ceo: se alguén come deste pan vivirá para sempre; e o pan que eu darai é a miña carne para a vida do mundo". (Xo 6, 24-51)

os que se portaron ben (o que viña ser tan só o caso dalgúns mulleres), máis que alimento do amor de Deus para os pecadores que necesitamos da súa forza; sen esquecer que pecadores somos todos, e o que diga o contrario mente coma os fariseos hipócritas que denunciou Xesús. Outra cousa é a necesaria delicadeza e respecto para achegarse dignamente á eucaristía.

Un amigo meu tivo problemas co seu bispo por darlle a comunión a outro amigo que, coma un pobre, se achegaba cada domingo a recibir o pan de Deus na eucaristía, seguramente convencido do que dicía Xesús nese discurso; o que teña unha fame e unha sede que non se sacian con pan, que veñan a min que eu o fartarei. Polo visto, o tal amigo non tiña dereito a comulgar porque "non tiña os papeis en regra". O meu amigo cura díxolle ó bispo: ¿E quen ten totalmente "os papeis en regra" diante de Deus, os que cumpren o Código pero esquecen a xustiza e o amor? E aínda máis, díxolle, ¿e non coarémo-lo mosquito e tragarémo-lo camelo como fan os poderes deste mundo que encarceran os rateiriños e deixan soltos ós grandes ladróns?